БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 59 (3031). Жума, 26 март 1965 йил. Баҳоси 2 тийин.

ГЎШТ, СУТ МЎЛ БЎЛСИН!

2-БОҒДОРЧИЛИК совхозининг азамат чорвадорлари молларни илғор зоотехника қоидалари асосида боқиб, сут ва гўшт махсулотлари етиштиришда катта ютуқларни қўлга киритмоқдалар.

Ферма коллективи бу йил давлатга 296 тонна ўрнига 325 тонна сут ва 67 тонна гўшт топширишни планлаштирган эди. Ҳозирги биринчи кварталда 17 тонна ўрнига 25,5 тонна гўшт сотилиб, план 150 процент бажарилди.

С. БЕКТОЕВ.

●

ОРЖОНИКИДЗЕ. «Хўжакент» боғдорчилик, узумчилик совхози биринчи бўлим сут соғувчилари давлатга сут топшириш биринчи квартал планини ошириб бажардилар. Қабул пунктларига пландагидан зиёдроқ серқаймоқ сут етказиб берилди. Бу муваффақиятда моҳир сут соғувчилардан Аширгул ва Омонгул Саидметова, М. Хонова ва Р. Жалолова ўртоқларнинг муносиб хиссалари бор.

Совхоз дирекцияси бўлим сут-товар фермаси коллективининг ҳалол меҳнатини тақдирлаб, 50 сўм пул ва битта қўй билан мукофотлади.

Бўлимнинг меҳнатсевар чорвадорлари ҳозир иккинчи квартал ҳисобига сут топширмоқдалар.

Н. НИЕЗОВ.

●

ЯНГИЙЎЛ. Евгения Ушаковани ферманинг онахони деб аташади. У бу номга ўзининг ҳалол меҳнати, тажрибакорлиги билан эришди. Евгения опа «Октябрь 40 йиллиги» колхозида анча йилдан буён сут соғувчи бўлиб ишлаб келади. Узига бириктилган соғин сигирларни жуда яхши парвариш қилади.

Евдокия опа ўтган йили 35 тонна сут соғиб топширди, фермада биринчи ўринни эгаллади. Партия ва ҳукуматимиз унинг ҳалол меҳнатини тақдирлаб, Меҳнат Қизил байроқ ордени билан мукофотлади.

Орденли сут соғувчининг бу йилги режалари катта. 20 бош соғин сигирнинг ҳар биридан 2000-2100 литрдан, йил охиригача 40 тонна сут соғиб олиш учун астойдил ғайрат билан ишламоқда.

Евгения Ушакованинг издошларидан А. Баникова, А. Темирхожиевалар ҳам ундан ўрнак олган ҳолда ўзларига бириктилган 20 бош соғин сигирнинг ҳар биридан 2000 литрдан сут соғиб олиш учун курашмоқдалар.

Т. ИМОМОВ.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Пленуми тўғрисида

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

1965 йил 24 мартда Кремлда КПСС Марказий Комитетининг Пленуми очилди. Пленум кун тартибида қуйидаги масалалар бор:

1. СССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш соҳасидаги энг зарур чоралар тўғрисида. (Докладчи ўртоқ Л. И. Брежнев).

2. Коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг 1965 йил 1—5 мартда бўлиб ўтган маслаҳат учрашувининг якунлари тўғрисида. (Докладчи ўртоқ М. А. Суслов).

Пленумда кун тартибидаги биринчи масала юзасидан КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ўртоқ Л. И. Брежнев доклад қилди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Пленуми Руминия Халқ Республикаси ҳамда халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби, Совет Иттифоқининг дўсти ўртоқ Георге Георгиу-Дежнинг хотирасини ҳурматлаб эсга олди. Ўртоқ Л. И. Брежнев ўртоқ Георге Георгиу-Деж тўғрисида қисқача нутқ сўзлади.

КПСС Марказий Комитети Пленумининг қатнашчилари ўртоқ Георгиу-Дежнинг хотирасини ҳурматлаш юзасидан бир минут сукут сақлаб турдилар. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Пленуми ўртоқ Георгиу-Деж дафн қилинаётган соатларда ўз ишини тўхтатиб турди.

* * *

Кечқурунги мажлисда КПСС Марказий Комитетининг Пленуми ўз ишини давом эттирди.

Пленумда ўртоқ Л. И. Брежневнинг «СССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш соҳасидаги энг зарур чоралар тўғрисида»ги доклади муҳокама қилина бошланди.

Музокараларда П. Е. Шелест (Украина КП Марказий Комитетининг биринчи секретари), К. Г. Писин (РСФСР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари), Г. С. Золотухин (КПСС Тамбов область комитетининг биринчи секретари), Ш. Р. Рашидов (Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари), А. М. Школьников (КПСС Волгоград область комитетининг биринчи секретари), К. Т. Мазуров (Белоруссия КП Марказий Комитетининг биринчи секретари), Ф. С. Горячев (КПСС Новосибирск область комитетининг биринчи секретари) ўртоқлар сўзга чиқдилар.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ МЎЛ-КЎЛ БЎЛСИН!

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МЕҲНАТКАШЛАРИНИНГ 1965 ЙИЛ УЧУН СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Етти йилликнинг якунловчи йилида турибмиз. Ўзбекистон меҳнаткашлари КПСС XXII съездининг тарихий қарорларини амалга ошира бориб, бутун совет халқи билан биргаликда коммунизм қурилишининг улуғвор программасини бажариш учун фидокорона курашмоқдалар.

Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ҳозир ўтган йилдаги ишларга якун ясаб, етти йилликнинг охирги йилидаги ўз марраларини белгилаб олмоқдалар. Улар Ватанга кўпроқ пахта, дон, сут, гўшт ва бошқа маҳсулотлар етказиб беришга қатъий аҳд қилдилар. Колхозчилар ва совхозларнинг ходимлари деҳқончилик ва чорвачиликни бутун чоралар билан интенсивлашни бунга эришиш йўли деб биладилар.

Ўзбекистон деҳқонлари ўтган юбилей йилида яхши натижаларга эришдилар. Улар пахта етиштиришни бутун чоралар билан кўпайтиришни ўзларининг интернационал бурчлари деб билиб, давлатга «оқ олтин» топшириш планини ва қабул қилинган мажбуриятларни ошириб бажардилар. Ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 22,7 центнердан пахта олинди.

Давлатга дон, пилла, луб экинлари, тамаки, сабзавот, полиз экинлари маҳсулотлари, тухум, қоракўл тери, хом тери сотиш ва топшириш планлари ҳамда мажбуриятлар анча ошириб бажарилди.

Республиканинг барча областлари ва Қорақалпоғистон АССР пахта етиштириш юзасидан белгиланган топшириқларни тўла ва ошириб бажардилар. Совет пахтачилигининг бутун тарихида илгари ҳеч қачон бунга эришилмаган эди. 912 та пахтакор колхоздан 439 таси гектар бошига 25 центнер ва ундан ҳам кўп, шу жумладан 148 колхоз 30 центнердан кўпроқ ҳосил кўтарди. 120 совхознинг 15 тасида ҳар гектар ердан 25 центнер ва ундан ҳам кўп ҳосил олинди. Шу нарса қувончлики, иқтисодий жиҳатдан қолоқ бўлган 135 колхознинг 98 таси ҳосилдорликни шундан аввалги йилдагига нисбатан оширди ва пахта етиштиришни 28 минг тонна кўпайтирди. Илгари қолоқ бўлган 32 колхозда ҳар гектар ердан олинган ҳосил 20 центнердан ҳам ошиб кетди. Иқтисодий жиҳатдан камқувват бўлган 27 совхознинг 22 тасида пахта етиштириш 8 минг тонна кўпайди.

Фарғона областининг пахтакорлари умумий ғалабамизга салмоқли ҳисса қўшдилар. Улар пахта тайёрлаш планини 109,9 процент бажардилар. Кейинги уч йил ичида областда пахта ҳосилдорлиги гектар бошига 4,7 центнер ортди. Фарғоналиклар деҳқончиликнинг юксак маданияти учун курашиб, агротехникага бўлган муносабатларини дадил қайтадан кўриб чиқмоқдалар, агротехникадаги шаблонга қарши кескин кураш олиб бормоқдалар. Фарғона области эришган муваффақиятлари учун Ленин ордени билан мукофотланди.

Мамлакатимизда энг йирик пахтакор область бўлмиш Андижон области Ватанимизни яна қувонтирди. Областда ҳар гектаридан ўртача 27,4 центнердан ҳосил олинди. Андижонликлар мўл ҳосил етиштириш маҳоратларини, суғориладиган ерлардан энг самарали фойдаланишга қатъий бел боғлаганликларини яна бир бор намойиш қилдилар.

Тошкент областининг пахтакорлари юбилей йилини юксак кўрсаткичлар билан нишонладилар. Улар республикада биринчи бўлиб пахта тайёрлаш планини ва мажбуриятларини қисқа муддатда бажардилар. Йиллик план 114,9 процент адо этилди.

Пахта тайёрлаш планини 119,7 процент бажарган Қашқадарё области, 102,6 процент бажарган Сирдарё области, 104,6 процент бажарган Хоразм области, 103 процент бажарган Қорақалпоғистон АССР, 101,5 процент бажарган Сурхондарё, 101,1 процент бажарган Бухоро ва 100,2 процент бажарган Самарқанд областларининг пахтакорлари зўр ғайрат билан меҳнат қилдилар.

Республиканинг 71 районида пахта етиштирилди. Бу районларнинг 61 таси пахта тайёрлаш плани муваффақиятли бажарилганлиги тўғрисида рапорт берди. Қуйидаги районлар Ўзбекистоннинг улкан пахта хирмони учун курашда айниқса яхши кўрсаткичларга эришдилар: Оққўрғон райони пахта тайёрлаш планини 127,8 процент бажарди ва гектаридан 23,8 центнер ҳосил олди. Калинин райони планни 123,3 процент бажарди ва гектаридан 29,6 центнер ҳосил олди, Янгийўл райони планни 110,4 процент бажарди ва гектаридан 25,7 центнер ҳосил олди. Наманган райони планни 104,8 процент бажарди ва гектаридан 30,8 центнер ҳосил олди. Ленин райони планни 108,6 процент бажарди ва гектаридан 29,6 центнер ҳосил олди. Хўжаобод райони планни 107,6 процент бажарди ва гектаридан 29,2 центнер ҳосил олди. Андижон райони планни 106,1 процент бажарди ва гектаридан 29,0 центнер ҳосил олди, Задарё райони планни 121,1 процент бажарди ва гектаридан 22,4 центнер ҳосил олди. Поп райони планни 119,5 процент бажарди ва гектаридан 27,1 центнер ҳосил олди, Ленинград райони планни 109,5 процент бажарди ва гектаридан 25,9 центнер ҳосил олди, Ўзбекистон райони планни 122,4 процент бажарди ва гектаридан 24,2 центнер ҳосил олди. Шаҳрисабз райони планни 102,6 процент бажарди ва гектаридан 25,4 центнер ҳосил олди, Чироқчи райони планни 115,3 процент бажарди ва гектаридан 24,9 центнер ҳосил олди. Яккабоғ райони планни 117,5 процент бажарди ва гектаридан 21,8 центнер ҳосил олди. Жиззах райони планни 113,9 процент бажарди ва гектаридан 24,9 центнер ҳосил олди. Янгиер райони планни 107,8 процент бажарди ва гектаридан 21,4 центнер ҳосил олди. Сирдарё райони планни 104,4 процент бажарди ва гектаридан 20,5 центнер ҳосил олди, Гулистон райони планни 110,7 процент бажарди ва гектаридан 17,6 центнер ҳосил олди. Янгиариқ райони планни 109,5 процент бажарди ва гектаридан 30,7 центнер ҳосил олди, Шовот райони планни 103,3 процент бажарди ва гектаридан 28,7 центнер ҳосил олди, Ҳазорасп райони планни 102,9 процент бажарди ва гектаридан 28,9 центнер ҳосил олди. Денов райони планни 102,7 процент бажарди ва гектаридан 33,0 центнер ҳосил олди, Сариосиё райони планни 102,3 процент бажарди ва гектаридан 31,7 центнер ҳосил олди, Шўрчи райони планни 106,1 процент бажарди ва гектаридан 27,3 центнер ҳосил олди. Вобкент райони планни 108,8 процент, Ғиждувон райони планни 103,7 процент, Нарпай райони планни 117,3 процент, Самарқанд райони планни 126,5 процент, Булунғур райони планни 111,4 процент, Хўжайли райони планни 120,7 процент, Қўнғирот райони планни 109,7 процент бажарди.

Қуйидаги колхозлар олинган мажбуриятларни бажариш учун ғоят самарали кураш олиб бордилар ва мўл ҳосил етиштирдилар: Денов районидаги «8 Март» колхози гектаридан 38,3 центнер, Наманган районидаги «Ленинград» колхози 37,5 центнер, Янгиариқ районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхози 37,0 центнер, Янгиқўрғон районидаги «Октябрь» колхози ва Чироқчи районидаги «Коммуна» колхози 36,4 центнердан, Ленин районидаги «Коммунизм» колхози, Янгиқўрғон районидаги Навоий номли колхоз ва Денов районидаги генерал Раҳимов номли колхоз 36,3 центнердан, Сариосиё районидаги Ленин номли колхоз ва Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхози 35,9 центнердан, Юқори Чирчиқ районидаги «Правда» колхози 35,8 центнер. Янгиқўрғон районидаги «Шарқ юлдузи» колхози 35,5 центнер, Наманган районидаги «Москва» колхози 35,2 центнер пахта олди. Шунингдек, «Ҳазорбоғ» совхози гектаридан 32,8 центнер, «Савай» совхози 29,8 центнер, «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхози 29,2, «Қўқон» совхози 27,9 «Сурхон» совхози 27,2, центнер. Фарғона областидаги Охунбобоев номли совхоз 26,3, шу областдаги Калинин номли совхоз 26,1, «ВЛКСМ 30 йиллиги» ва 8-совхоз 25,8 центнердан, Андижон областидаги Ленин номли совхоз, 2-«Оққўрғон» совхози, Жданов номидаги совхоз 25,6 центнердан, 1-«Боёвут» совхози 25,5, 1-«Оққўрғон» совхози 25,1 центнер пахта олди.

Ўтган йили пахтачиликда 3000 дан ортиқ комплекс механизациялашган бригада ва звено Жавод Кўчиев, Валентин Тюпко ва бошқа новаторлар методи асосида ишлади, уларнинг кўпчилигида меҳнатга ҳақ тўлашнинг аккорд-мукофот системаси қўлланилди.

Кўпгина илғор бригадалар, хусусан комплекс механизация амалга оширилган бригадалар янада катта натижаларга эришдилар. Янгиариқ районидаги Аваз Ўтар ўғли номли колхознинг И. Юсупов бошлиқ бригадаси 63 гектар ернинг ҳар гектаридан 55,6 центнер, Бўка районидаги Тельман номли колхозда Қодиров бошлиқ бригада 110 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 54,6 центнер. Поп районидаги «Ленинград» колхозида Д. Жумаев бошлиқ бригада 70 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 48,4 центнер. Балиқчи районидаги «Пахтакор» колхозида Т. Сатторова бошлиқ бригада 85 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 46,7 центнер пахта етиштирди.

Бой техника механизаторларга пахта етиштиришнинг квадрат-уялаб экиш, уяларга белгиланган миқдорда уруғ ташлаб кетадиган сеялкалар билан экиш, экиш вақтида ўғит солиб кетиш, ғўзани икки томонлама парвариш қилиш, механизмлар билан чеканка қилиш, пахтани машинада териш ва бошқа илғор, прогрессив усулларни кенг қўлланишга имкон берди.

Пахта теримида 14 минг терим машинаси қатнашди. 814,4 минг тонна пахта машинада териб олинди. Бу планнинг 108,6 процентини ва ялпи ҳосилнинг 22,5 процентини ташкил этади.

Етти область — Тошкент, Сирдарё, Фарғона, Андижон, Қашқадарё, Сурхондарё ва Хоразм областлари машинада пахта териш планини муваффақиятли бажарди. Сирдарё областининг механизаторлари ялпи пахта ҳосилининг 45 процентини ва Тошкент областининг механизаторлари 38 процентдан кўпроғини бункерлардан тўкдилар. Оққўрғон ва Киров (Сирдарё области) районларининг механизаторлари ҳосилнинг ярмидан кўпроғини машиналарда териб олдилар. Оққўрғон районидаги Киров номли колхозда бутун пахтанинг 89,1 проценти, Охунбобоев районидаги Карл Маркс номли колхозда 83,2 проценти, «Малик» совхозида 77,8 проценти, Оққўрғон районидаги Димитров номли колхозда 73,3 проценти, «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозида 73,1 проценти. Оққўрғон районидаги «Ленинград» колхозида 72,8 проценти, Сирдарё районидаги «Ленинград» колхозида 71,8 проценти машинада териб олинди.

«Савай» совхози, «Голодностепстрой»нинг 1-совхози, Бўка районидаги «Коммунизм» колхози, Ленин номли, «Партия XX съезди», «Гулбоғ», 2-«Оққўрғон» совхозлари ялпи пахта ҳосилининг 60 процентидан кўпроғини механизмлар ёрдами билан териб олишди.

Бу муваффақиятларга колхоз ва совхозларнинг моддий-техника базаси мустаҳкамланганлиги, қишлоқ хўжалигига сарфланаётган катта маблағлар ҳажми тўхтовсиз ошиб бораётганлиги, суғориш ва химиялаштириш ривожланганлиги туфайли эришилди.

КПСС Марказий Комитети ва Иттифоқ ҳукуматининг пахтанинг харид нархини ошириш ҳақида 1963 йилда қабул қилган қарори ва СССР Министрлар Советининг ўтган йил пахта терими арафасида «Машинада терилган пахтани қабул қилиш шартларини ўзгартириш тўғрисида»ги қарори колхозчилар ва совхоз ишчиларининг моддий манфаатдорлигини ҳамда меҳнат активлигини ошириш имконини берди.

Республиканинг кўпчилик хўжаликлари суғориладиган ерлардан, минерал ўғитлардан, ҳозирги замон техникасидан тўғри фойдаланиб, фан муваффақиятлари ва илғор тажрибани кенг жорий этиб, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини интенсивлаш йўлидан ишонч билан боряптилар, ҳар гектар ердан олинаётган маҳсулот миқдорини йил сайин кўпайтирган ҳолда, унга кетадиган сарф-харажатларни камайтиряптилар, хўжаликнинг барча тармоқларидан олинаётган фойданинг миқдорини, бинобарин унинг рентабеллигини оширяптилар, чорвачиликни ривожлантиришда яхши кўрсаткичларга эришдилар. «Чиноз», Ильич номли, «Савай», «Қизилқум» совхозлари, Калинин районидаги «Ўзбекистон ССР 40 йиллиги», Ўрта Чирчиқ районидаги «Полярная звезда» колхозлари ва бошқа хўжаликлар чорвачиликни ривожлантириш соҳасида илғор хўжаликлар ҳисобланадилар.

Донгдор чорвадорлар — «Красний водопад» тажриба базасининг сут соғувчиси Анастасия Чудная, 4-«Чиноз» совхозининг сут соғувчилари Галиуллина ва Нестерова, «Қизилқум» совхозининг чўпонлари Тулеев ва Қўрғонбоев, «Нурота» совхозининг чўпонлари Умаров ва Нурбоевлар чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва чорва моллар туёғини кўпайтиришга катта ҳисса қўшяптилар.

Ўтган йили колхоз ва совхозларда гўшт етиштириш 16 минг тонна ёки 19 процент, сут етиштириш 19,3 минг тонна ёки 7 процент кўпайди. Ҳар сигирдан соғиб олинган сут ўртача 90 килограмм ошди.

Бироқ, умуман чорвачилик ҳали ҳам қишлоқ хўжалигининг қолоқ тармоғи бўлиб қолмоқда, гўшт, сут, тухум ва бошқа маҳсулотлар етиштириш даражаси республика меҳнаткашларининг талабини қондирмаётир. Моллар маҳсулдорлиги паст, молларни урчитиб кўпайтириш нормал йўлга қўйилмаган, кўплаб моллар нобуд бўлиб кетмоқда, чорвачиликнинг ем-хашак базаси талабга жавоб бермайди, фермаларда кўп меҳнат талаб қиладиган ишларни механизациялаш қониқарли эмас.

Республика пиллачилари ўтган йили пилла етиштириш ва топшириш планини баҳорги қурт боқиш ҳисобига бажардилар. Андижон, Сирдарё, Қашқадарё, Тошкент, Хоразм областлари ва Қорақалпоғистон АССР пиллачилари планларни анча ошириб адо этдилар.

Республика лубкорлари каноп пояси етиштириш ва топшириш планини муваффақиятли адо этдилар. Юқори Чирчиқ районидаги «Правда», «Политотдел», Свердлов номли ва Оққўрғон районидаги Димитров номли колхозлар каноп поясидан мўл ҳосил олишга муваффақ бўлдилар.

Ургут райони тамакичилари мисли кўрилмаган даражада ҳосил етиштирдилар, улар гектаридан 14,8 центнердан тамаки барги йиғиб олиб, планни 173 процент адо этдилар.

Ўтган йили колхоз ва совхозларнинг меҳнаткашлари дон етиштиришда катта муваффақиятларга эришдилар. Ялпи дон етиштириш плани анча ошириб адо этилди, давлатга 40 миллион пудга яқин дон сотилди Сирдарё областининг колхоз ва совхозлари давлатга 10,7 миллион пуд, Самарқанд область хўжаликлари 8,6 миллион пуд, Қашқадарё области хўжаликлари 7,3 миллион пуд дон сотдилар. Шолипоялар 53,3 минг гектарга етказилди, янги шоликор совхозлар тузилди ва 112,5 минг тонна шоли етиштирилди.

Пахта, дон, гўшт, сут ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш юзасидан республикамиз олдида турган янги, катта вазифаларнинг бажарилиши учун ҳар биримиз ўз масъулиятимизни яхши ҳис этамиз. Биз 1964 йил якунларини ҳар томонлама таҳлил қилдик, ишимизда ҳали ҳам мавжуд бўлган хато ва камчиликлардан тегишли хулосалар чиқариб олдик. Бу эса бу йил янги марраларни эгаллаш учун катта имконият ва резервлардан тўлароқ фойдаланишимизга ёрдам беради.

Гектаридан 27 центнердан пахта етиштириш ва давлатга камида 70 минг тонна юқори сифатли пахта етказиб бериш учун курашни кучайтириб юборган Қўрғонтепа район хўжаликлари қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг тадбирларини биз амалий ишга жанговар чақириқ сифатида кутиб олдик. 1965 йил — етти йилликнинг якунловчи йилидир. Биз қўрғонтепаликларнинг ташаббусига қўшилиб, бу йилни қишлоқ хўжалигини янада интенсивлаш, суғориладиган деҳқончилик маданиятини кескин ошириш ишида янги муваффақиятлар билан нишонлашга қатъий бел боғлаганмиз.

1. КПСС Марказий Комитети октябрь ва ноябрь Пленумлари (1964 йил) қарорларига амалий иш билан жавоб беришга ҳаракат қилиб, биз, Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари 1965 йилда камида 3 миллион 650 минг тонна пахта етиштириш ва давлатга сотиш мажбуриятини оламиз.

Пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари ҳосилдорлигини ошириш ҳамда чорвачилик маҳсулдорлигини кўтариш учун, кўпгина колхозлар, совхозлар, бўлимлар, бригадалар ва фермаларни колоқликдан чиқариш учун барча чораларни кўрамиз. Бу — пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда бизнинг асосий резервимиздир.

Комплекс механизация ва химиялаш воситаларидан, шунингдек сувдан самарали фойдаланиб, ерларнинг мелиоратив ҳолатини муттасил яхшилайверамиз, фан ютуқлари ва илғор тажрибани ишлаб чиқаришга қатъият билан жорий этаверамиз.

Тракторлар ва барча қишлоқ хўжалик машиналарини тайёрлашни қисқа вақт ичида туғаллаш учун барча чораларни кўрамиз, ерларни экишга барвақт, сифатли тайёрлаб қўямиз, зарур миқдорда маҳаллий ўғитлар жамғарамиз, чигитни энг яхши муддатларда, қисқа вақт ичида юксак агротехника талабларига мувофиқ даражада экиб сламиз.

Бир миллион гектар майдонга чигитни квадрат-уялаб экамиз ва шу ерларда ғўзани икки томонлама парвариш қиламиз.

Ўғитлардан фойдаланиш техникасини яхшилаймиз, ерга солинадиган ҳар бир центнер минерал ўғит эвазига мумкин қадар кўпроқ пахта олиш учун уни энг яхши агротехника муддатларида соламиз. Экиш билан бир вақтда ўғит солиш усулини, уяларга белгиланган миқдорда уруғ ташлайдиган сеялкалар билан чигит экишни кенг қўлланамиз.

Ғўза парвариши билан боғлиқ бўлган дала ишларининг сифатини кескин оширамиз. Бегона ўтлар ва қишлоқ хўжалик зараркунандаларига карши курашни ўз вақтида ва мунтазам равишда ўтказамиз. Ҳамма жойда ўсимликларнинг яхши ривожланишини ва ҳосилнинг барвақт етилишини таъминлаймиз.

860 минг гектар майдонда ғўза баргини энг яхши муддатларда сифатли тўктирамиз, 750 минг гектар майдонни машина теримига ажратамиз, ана шу ерларда экинларни намунали парвариш қиламиз. терим машиналари билан камида 1 миллион тонна пахта териб оламиз. Пахтанинг ҳаммасини қоп-канорсиз ташиймиз.

Суғориладиган ерлар халқнинг улкан бойлигидир. Қўриқ ва бўз ерларни қишлоқ хўжалик оборотига киритиш соҳасидаги ишларимизни кучайтирамиз, бу йил 68 минг гектар суғориладиган ерни ўзлаштирамиз. Олдиндан экин экиб келинаётган ерларнинг ирригация ва мелиоратив ҳолатини яхшилаймиз, сув билан таъминлашни ошириш учун мавжуд резервлардан тўла фойдаланамиз, сувдан тежаб-тергаб фойдаланилишига эришамиз.

Қишлоқ меҳнаткашларининг моддий манфаатдорлиги ва уларнинг меҳнатини тўғри ташкил этиш қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини юксалтиришнинг ҳал қилувчи факторларидир. Сарфланган меҳнат миқдори ва сифати, етиштирилган маҳсулот таннархига қараб меҳнатга прогрессив аккорд-мукофот ҳақ тўлашни жорий этамиз. Ҳамма жойда, хўжаликларнинг барча тармоқларида комплекс механизациялашган бригада ва звенолар тузиш ва уларни мустаҳкамлаш асосида меҳнатни ташкил этишни доимо такомиллаштириб борамиз, барча янги, илғор усулларни мунтазам ўрганиб борамиз ва уни дадиллик билан ишлаб чиқаришга жорий этамиз.

Биз республикамиз олимларини, фанлар академияси институтларининг ва бошқа илмий текшириш муассасаларининг ходимларини социалистик мажбуриятларимизни бажаришда бизга конкрет, амалий ёрдам кўрсатишга чақирамиз. Деҳқончилик ва чорвачиликни интенсивлаш соҳасидаги улкан вазифаларни ҳал қилишда далаларимиз ва фермаларимиз чинакам ишлаб чиқариш лабораториялари бўлиб қолсин.

Мажбуриятларни бажариш учун курашда социалистик мусобақа жуда катта роль ўйнайди. Улкан пахта хирмони учун, деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун курашда биродарларимиз — Тожикистон, Туркманистон, Озарбайжон, Қозоғистон, Қиргизистон қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари билан традицион социалистик мусобақани давом эттирамиз. Кўп миллатли улуғ мамлакатимиз халқлари бузилмас дўстлигининг символи бўлган бу мусобақада ўзимиздаги мавжуд барча резерв ва имкониятларнинг тўла ишга солинишини таъминлаймиз.

Жамоат хўжалигини бутун чоралар билан янада ривожлантириш мақсадида ишлаб чиқариш бинолари, ирригация-мелиорация иншоотлари, мактаблар, касалхоналар, туғруқхоналар, болалар боғча ва яслилари, колхозчилар ва совхоз ишчилари учун уй-жойлар, ошхоналар, новвойхоналар, ҳаммомлар, маданий-маиший хизмат кўрсатиш бинолари қурилишини яхшилаймиз, кўпгина колхоз ва совхоз посёлкаларининг қиёфасини тезроқ ўзгартириш учун барча чораларни кўрамиз

Қишлоқ меҳнаткашлари учун зарур маданий-маиший шароитни яратиб берамиз, бунга экиш, ғўза парвариши ва ҳосилни йиғиштириб олиш даврида айниқса катта эътибор берамиз, дала шийпонларини яхши жиҳозлаймиз ва уларни маданий дам олиш жойига, бригада ва фермаларда агитация, оммавий-сиёсий ишлар марказига айлантирамиз.

Колхоз ва совхозларда умумий овқатланишни, савдо ишларини ва маиший хизмат кўрсатишни яхшилаймиз.

2. Тўғри алмашлаб экиш юксак деҳқончилик маданиятининг ажралмас қисми, пахтадан мўл ҳосил олиш ва чорвачиликнинг озуқа базасини мустаҳкамлашнинг энг муҳим воситаларидан бири эканлигини назарда тутиб, алмашлаб экишни зўр қатъият билан жорий этамиз ва 1965 йилда бедапояларни 280 минг гектарга етказамиз.

3. Шоли, маккажўхори, оқжўхори етиштириш агротехникасини кескин яхшилаймиз, лалмикор ерларда дон экинлари ҳосилдорлигини оширамиз.

(Охири иккинчи бетда).

КОСМОНАВТЛАР ШАРАФИГА

КАТТА КРЕМЛЬ САРОЙИДА ҚАБУЛ МАРОСИМИ

Энди улар ўн бир киши бўлди. Космос баҳодирлари — совет юртимизнинг шавкатли фарзандлари сафи кўпайиб бормоқда. Мана у — жаҳонда биринчи бўлиб коинот чўққисига кўтарилишга журъат этган Юрий Гагарин... Унинг кетидан янги космик лайнерлар қатъий жадвалга бўйсуниб, юлдузлар маконига парвоз кила берди. Совет фани ва техникаси космосда сузишни жадал суръатлар билан олға ривожлантирмоқда... Андриян Николаев ва Павел Попович, Валерий Биковский ва жаҳонда биринчи космонавт-аёл Валентина Николаева-Терешкова. Космосни совет кишилари эгаллаб олмоқда...

Совет фани ва техникаси қилаётган янги ажойиб ишлар олдида совет кишисининг қулоқ эшитмаган қаҳрамонлиги олдида энг дадил фантазия ҳам ип эшолмайди. Ҳозирги замоннинг энг нодир техникаси ҳам ўзига итоат қилишига амин бўлган довюрак, вазмин совет кишиси кемадан сиртга чиқиб, космик фазога қадам қўйди! Бу — Алексей Леоновдир. У. «Восход-2» кемасининг командири Павел Беляев билан бирга мисли кўрилмаган эксперимент қилиб кўрди. Зўр маҳорат талаб қиладиган бу ишни юлдузлар маконида бир-бирига жуда аниқ кўмаклашиб, ўтказган икки қаҳрамон ягона ирода билан бир-бирига боғланган эди. Улар Ер планетаси билан, ўзларини воятга етказган халқ билан, партия билан мустаҳкам алоқада эканликларини секунд сайин ҳис қилиб турдилар.

... Соат 17-23 минут. Катта Кремль саройининг муҳташам зинасида кумуш фанфаралар янграйди. Глинканинг «Славься» музикаси зафарли жаранглайди.

Совет кишилари «Восход-2» йўлдош кемасида учиб бораётган вақтда одамнинг жаҳонда биринчи бўлиб кемадан космик фазога чиқишини таъминлаган олимлар, конструкторлар, инженерлар, техниклар ва ишчиларнинг жуда катта шижоати шарафига, қаҳрамон космонавтлар Павел Иванович Беляев билан Алексей Архипович Леонов шарафига бағишланган қабул маросими бошланди. Қабул маросимини КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР ҳукумати уюштирди.

(Охири учинчи бетда).

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ МЎЛ-КЎЛ БЎЛСИН!

(Боши биринчи бетда)

Бу йил 1 миллион 80 минг тонна дон етиштирамиз ва давлатга камида 290 минг тонна дон, шу жумладан 67 минг тонна шоли сотамиз.

4. Хўжаликлар, бўлимлар ва бригадаларни ихтисослаштириш, агротехникани яхшилаш, кўп меҳнат талаб қиладиган ишларни механизациялаш асосида сабзавот, картошка, полиз экинлари маҳсулоти, мева ва узум етиштиришни кўпайтириш учун барча чораларни кўрамиз. Янги боғ ва токзорлар барпо қилиш планларини анча ошириб бажарамиз.

1965 йилда колхозларда ва давлат хўжаликларида 450 минг тонна сабзавот, 200 минг тонна картошка, 360 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 270 минг тонна мева ва узум етиштирамиз.

Барча категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 343 минг тонна сабзавот, 155 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 100 минг тонна картошка, 178,4 минг тонна мева ва узум сотамиз.

5. Ипак қурти боқишни намунали ўтказамиз, баҳорги қурт боқиш ҳисобига камида 16,5 минг тонна юқори сифатли пилла етиштирамиз ва давлатга сотамиз.

6. 252 минг тонна каноп пояси ва 8 минг тонна тамаки етиштириб давлатга сотамиз.

7. Мустаҳкам озуқа базасини вужудга келтириш чорвачиликни ривожлантиришнинг ҳал қилувчи шартидир. Шунинг учун ҳам ҳар бир хўжаликда гектаридан камида 400-500 центнердан силосбоп маккажўхори ва оқжўхори пояси, 75-80 центнердан беда пичани олиниши учун барча чораларни кўрамиз, 3 миллион 350 минг тонна силос бостирамиз ва 2 миллион 600 минг тонна дағал хашак жамғарамиз.

8. Колхозларда ва давлат хўжаликларида 106 минг тонна гўшт (сўйилган вазнда), 336 минг тонна сут, 120 миллион дона тухум етиштирамиз ва давлатга барча категориядаги хўжаликлар бўйича 190 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 305 минг тонна сут, 145 миллион дона тухум ва 20 минг тонна жун сотамиз.

9. Колхоз ва совхозларда йилнинг охиригача қорамоллар сонини 1 миллион 200 минг бошга, шу жумладан сигирларни 370 минг бошга, чўчқаларни 280 минг бошга, қўй ва эчкиларни 7 миллион бошга, паррандаларни 2 миллион 600 минг бошга етказамиз.

10. Моллар ва парранда маҳсулдорлигини оширамиз, ҳар бир сигирдан ўртача минг килограммдан сут, ҳар товуқдан 90 тадан тухум олинишига эришамиз, молларни боқиш ва семиртиришни яхшилаймиз, гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг вазнини ўртача 220-250 килограммга, чўчқанинг вазнини 85-90 килограммга, қўйнинг вазнини 40-42 килограммга етказамиз.

11. Молларни урчитиб кўпайтиришни яхшилаймиз ва ҳар 100 бош сигир ва ғунажиндан камида 80 бузоқ, ҳар 100 совлиқдан камида 100 қўзи ва ҳар бир асосий урғочи чўчқадан 23-25 чўчқа боласи олинишига эришамиз.

Республикамизнинг ҳамма пахтакорларини, барча қишлоқ хўжалик меҳнаткашларини бу йил Ватанга камида 3 миллион 650 минг тонна пахта етказиб бериш учун актив курашишга чақирамиз.

Биз, барча областлар ва Қорақалпоғистон АССРнинг колхозчилари, совхоз ишчилари, механизаторлари, қишлоқ хўжалик мутахассислари ва сув хўжалиги мутахассислари ўз зиммамизга қуйидаги социалистик мажбуриятларни олдик:

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Ҳар гектар ердан ўртача 22,6 центнер пахта олиб, давлатга 315 минг тонна пахта сотамиз.

85 минг гектар ерга квадрат-уялаб чигит экамиз, 128 минг гектар майдондаги ғўзани икки томонлама парвариш қиламиз. 36 минг гектар ердаги ғўзани машинада чеканка қиламиз. 106,5 минг гектар ердаги ҳосилни машинада теришга ажратамиз. дефолиацияни энг яхши агротехника муддатларида ўтказамиз ва камида 148 минг тонна пахтани машиналарда териб оламиз.

Бу йил камида 2000 гектар янги суғориладиган ерларни ўзлаштириб, қишлоқ хўжалик оборотига киритамиз.

Бедапояларни 43,6 минг гектарга етказамиз ҳамда бу йил экилган беданинг ҳар гектаридан 30 центнер, эски бедапоялардан эса гектарига 75 центнер пичан ва 2,5 центнер беда уруғи оламиз.

Экин майдонларини кенгайтириш ва ҳосилдорликни ошириш асосида дон етиштиришни 146 минг тоннага етказиб, давлатга 38 минг тонна дон, шу жумладан 12 минг тонна шоли сотамиз.

Колхозларда ва давлат хўжаликларида 14,0 минг тонна (сўйилган вазнда) гўшт, 65,2 минг тонна сут, 35,0 миллион дона тухум етиштирамиз ҳамда ҳамма категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 21,7 минг тонна (тирик вазнда) гўшт, 52 минг тонна сут, 26,1 миллион дона тухум ва 1110 тонна жун сотамиз.

Йил охиригача колхоз ва совхозларда қорамоллар сонини 113,0 минг бошга, шу жумладан сигирларни 39,9 минг бошга, чўчқаларни 57 минг бошга, қўй ва эчкиларни 390 минг бошга ва паррандани 500 минг бошга етказамиз.

Чорва моллар билан парранданинг маҳсулдорлигини ошириб, ҳар бир сигирдан ўрта ҳисобда 1710 килограмм сут, ҳар бир товуқдан 100 дона тухум оламиз, гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг ўртача вазнини 252 килограммга, чўчқанинг вазнини 85 килограммга, қўйнинг вазнини 42 килограммга етказамиз.

Чорвани урчитиб кўпайтиришни яхшилаш чораларини кўрамиз, ҳар 100 сигир ва ғунажиндан 80 та бузоқ, ҳар 100 совлиқдан камида 100 та қўзи ва ҳар бир асосий урғочи чўчқадан 23 та чўчқа боласи олишга эришамиз.

Чорвачиликнинг ем-хашак базасини анча яхшилаймиз, 260 минг тонна дағал хашак тайёрлаймиз, 420 минг тонна силос бостирамиз ёки ҳар сигирга 10 тоннадан силос ғамлаб қўямиз.

Колхозларда ва давлат хўжаликларида сабзавот етиштиришни 161 минг тоннага, картошка етиштиришни 92 минг тоннага, полиз маҳсулотлари етиштиришни 76,6 минг тоннага, мева ва узум етиштиришни 53 минг тоннага етказамиз. Давлатга барча категориядаги хўжаликлар бўйича 141 минг тонна сабзавот, 49 минг тонна картошка, 57 минг тонна полиз маҳсулоти, 42 минг тонна мева ва узум сотамиз.

Давлатга 1251 тонна пилла, 252 минг тонна луб экинлари пояси сотамиз ва 1350 тонна каноп уруғи етиштирамиз.

Боғ ва токзорлар майдонини кенгайтирамиз.

СИРДАРЁ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

432 минг тонна пахта етиштириб давлатга сотамиз, ҳар гектаридан ўрта ҳисобда 20,8 центнер пахта оламиз. 165 минг гектар ерга квадрат-уялаб чигит экамиз, ғўзани икки томонлама парвариш қиламиз ва машинада чеканка қиламиз. 165 минг гектар ернинг ҳосилини машинада теришга ажратамиз, камида 260 минг тонна пахтани машиналарда териб оламиз.

Бу йил 28 минг гектар янги суғориладиган ерни ўзлаштириб, қишлоқ хўжалик оборотига киритамиз.

Бедапояларни 50,8 минг гектарга етказамиз ва бу йил экилган беданинг ҳар гектаридан 30 центнер, эски бедапоялардан эса 75 центнер пичан ва уруғлик участкаларда гектарига 1,5 центнер беда уруғи оламиз.

Экин майдонларини кенгайтириш ва ҳосилдорликни ошириш асосида дон етиштиришни 205,2 минг тоннага етказамиз ва давлатга 70 минг тонна дон, шу жумладан 6 минг тонна шоли сотамиз.

Колхозларда ва давлат хўжаликларида гўшт етиштиришни (сўйилган вазнда) 11,2 минг тоннага, сутни 32 минг тоннага, тухумни 13,6 миллион донага етказамиз ҳамда ҳамма категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 21 минг тонна (тирик вазнда) гўшт, 27 минг тонна сут, 14 миллион дона тухум ва 2300 тонна жун сотамиз.

Йил охиригача колхоз ва совхозларда қорамоллар сонини 76 минг бошга, шу жумладан сигирларни 25,5 минг бошга, чўчқаларни 65 минг бошга, қўй ва эчкиларни 700 минг бошга ва паррандани 200 минг бошга етказамиз.

Чорва моллар ва парранда маҳсулдорлигини ошириб, ҳар бир сигирдан ўрта ҳисобда 1500 килограмм сут, ҳар бир товуқдан 95 дона тухум оламиз, гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг ўртача вазнини 240 килограммга, чўчқанинг вазнини 90 килограммга, қўйнинг вазнини 40 килограммга етказамиз.

Чорвани урчитиб кўпайтиришни яхшилаш чораларини кўрамиз, ҳар 100 сигирдан камида 85 та бузоқ, ҳар 100 совлиқдан камида 110 та қўзи, ҳар бир асосий урғочи чўчқадан 25 та чўчқа боласи оламиз.

Чорвачиликнинг ем-хашак базасини анча яхшилаб, 220 минг тонна дағал хашак, 285 минг тонна ёки ҳар бир сигир учун 11 тоннадан силос бостирамиз.

Колхозларда ва давлат хўжаликларида 16,1 минг тонна сабзавот, 12 минг тонна картошка, 34,7 минг тонна полиз маҳсулоти, 20,2 минг тонна мева ва узум етиштирамиз. Давлатга ҳамма категориядаги хўжаликлар бўйича 10 минг тонна сабзавот, 44 минг тонна полиз маҳсулоти, 3 минг тонна картошка, 18,5 минг тонна мева ва узум сотамиз. Кўплаб янги боғлар ва токзорлар барпо қиламиз.

365 тонна пилла етиштирамиз ва уни давлатга сотамиз.

ФАРҒОНА ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 23,0 центнердан ҳосил олиб, давлатга 476,5 минг тонна пахта сотамиз. 120 минг гектар ерга квадрат-уялаб чигит экамиз ва ғўзани икки томонлама парвариш қиламиз. 15,0 минг гектар ердаги ғўзани механизмлар билан чеканка қиламиз. 70,0 минг гектар майдонни машина теримига ажратамиз, дефолиацияни белгиланган муддатда ўтказамиз, камида 92,0 минг тонна пахтани машиналарда териб оламиз.

Бу йил камида 6,1 минг гектар янги суғориладиган ерни ўзлаштириб, қишлоқ хўжалик оборотига киритамиз.

Бедапояларни 20,6 минг гектарга етказамиз ва бу йил экилган беданинг гектаридан 30 центнердан, эски бедапояларнинг гектаридан 70 центнердан пичан, уруғлик участкаларнинг гектаридан 2,0 центнердан беда уруғи оламиз.

Ҳосилдорликни ошириш асосида дон етиштиришни 37,2 минг тоннага етказамиз ва давлатга 6,4 минг тонна дон, шу жумладан 4,0 минг тонна шоли сотамиз.

Колхозларда ва давлат хўжаликларида гўшт етиштиришни (сўйилган вазнда) 9,5 минг тоннага, сутни 37,3 минг тоннага, тухумни 10,8 миллион донага етказамиз ва барча категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга (тирик вазнда) 14,6 минг тонна гўшт, 33,0 минг тонна сут, 11,5 миллион дона тухум, 770 тонна жун сотамиз.

Йил охиригача колхоз ва совхозларда қорамоллар сонини 125,0 минг бошга, шу жумладан, сигирларни 45,0 минг бошга, чўчқаларни 10,0 минг бошга, қўй ва эчкиларни 290,0 минг бошга ва паррандаларни 280,0 минг бошга етказамиз.

Чорва моллар ва паррандалар маҳсулдорлигини ошириб, ҳар бир сигирдан ўрта ҳисобда 930 килограмм сут, ҳар бир товуқдан 90 та тухум оламиз, гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг вазнини ўрта ҳисобда 250 килограммга, чўчқанинг вазнини 80 килограммга, қўйнинг вазнини 40 килограммга етказамиз.

Чорвани урчитиб кўпайтиришни яхшилаш чораларини кўрамиз, ҳар 100 сигирдан камида 80 та бузоқ, ҳар 100 совлиқдан камида 100 та қўзи ва ҳар бир асосий урғочи чўчқадан 20 та чўчқа боласи оламиз.

Чорвачиликнинг ем-хашак базасини анча яхшилаб, 170,0 минг тонна дағал хашак тайёрлаймиз, 420,0 минг тонна силос бостирамиз ёки ҳар бир сигирга 9,3 тонна силос ғамлаб қўямиз.

Колхозларда ва давлат хўжаликларида 52,0 минг тонна сабзавот, 29,0 минг тонна картошка, 43,0 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 22,5 минг тонна мева ва узум етиштирамиз. Барча категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 37,2 минг тонна сабзавот, 17,0 минг тонна картошка, 3,0 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 13,4 минг тонна мева ва узум сотамиз.

3.970 тонна пилла етиштирамиз ва уни давлатга сотамиз.

АНДИЖОН ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Ҳар гектар ердан олинадиган ўртача ҳосилни 26,7 центнерга етказиб, давлатга 785,0 минг тонна пахта сотамиз.

245,0 минг гектар ерга квадрат-уялаб чигит экамиз ва ғўзани икки томонлама парвариш қиламиз. 10,0 минг гектар ердаги ғўзани механизмлар билан чеканка қиламиз. Машина теримига 115,0 минг гектар ерни ажратамиз. дефолиацияни энг қулай агротехника муддатларида ўтказамиз. Камида 193,0 минг тонна пахтани машиналарда териб оламиз.

Бу йил 5,5 минг гектар янги суғориладиган ерларни ўзлаштириб, қишлоқ хўжалик оборотига киритамиз.

Бедапояларни 28,9 минг гектарга етказамиз ва бу йил экилган беданинг ҳар гектаридан 30 центнер, эски бедапояларнинг ҳар гектаридан эса 70,8 центнер пичан, уруғлик участкаларда гектаридан 2,0 центнердан беда уруғи оламиз.

50,8 минг тонна дон етиштирамиз ва давлатга 9,6 минг тонна дон, шу жумладан, 6,0 минг тонна шоли сотамиз.

Колхозларда ва давлат хўжаликларида 12,5 минг тонна гўшт (сўйилган вазнда). 42,0 минг тонна сут, 8,8 миллион дона тухум етиштирамиз ва барча категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 20,0 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 40,0 минг тонна сут, 14,5 миллион дона тухум ва 1090 тонна жун сотамиз.

Йил охиригача колхоз ва совхозларда қорамоллар сонини 150,0 минг бошга. шу жумладан, сигирларни 51,2 минг бошга, чўчқаларни 18,0 минг бошга, қўй ва эчкиларни 450,0 минг бошга ва паррандаларни 205,0 минг бошга етказамиз.

Чорва моллар ва паррандаларнинг маҳсулдорлигини ошириб, ҳар бир сигирдан ўрта ҳисобда 860 килограмм сут, ҳар бир товуқдан 70 та тухум оламиз; гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг вазнини ўртача 230 килограммга, чўчқанинг вазнини 80 килограммга, қўйнинг вазнини 40 килограммга етказамиз.

Ҳар 100 сигир ва ғунажиндан камида 80 та бузоқ, ҳар 100 совлиқдан камида 100 қўзи, ҳар бир асосий урғочи чўчқадан 20 та чўчқа боласи олишга эришамиз.

Чорвачиликнинг ем-хашак базасини анча яхшилаймиз. 250,0 минг тонна дағал хашак тайёрлаймиз, 660,0 минг тонна силос бостирамиз ёки ҳар бир сигирга 12,7 тоннадан силос ғамлаб қўямиз.

Колхозларда ва давлат хўжаликларида сабзавот етиштиришни 60,5 минг тоннага, картошкани 8,8 минг тоннага, полиз экинлари маҳсулотини 48,5 минг тоннага, мева ва узумни 32,5 минг тоннага етказамиз. Барча категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 46,3 минг тонна сабзавот, 4,0 минг тонна картошка, 9,0 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 21,0 минг тонна мева ва узум сотамиз.

Давлатга 3910 тонна пилла етказиб берамиз.

Боғлар ва токзорларни кенгайтирамиз.

САМАРҚАНД ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Ҳар гектар ердан олинадиган пахта ҳосилини ўрта ҳисобда 20,5 центнерга етказамиз ва 345,0 минг тонна пахта етиштириб, давлатга сотамиз.

90,0 минг гектар ерга квадрат-уялаб чигит экамиз, 130,0 минг гектар ердаги ғўзани икки томонлама парвариш қиламиз. Машина теримига 70,0 минг гектар ер ажратамиз, дефолиацияни энг қулай агротехника муддатларида ўтказамиз. Камида 93,0 минг тонна пахтани машиналарда териб оламиз.

Бу йил 6,3 минг гектар ерни ўзлаштириб, 4,5 минг гектар янги суғориладиган ерни қишлоқ хўжалик оборотига киритамиз.

Бедапояларни 55,5 минг гектарга етказамиз ва суғориладиган ерларга бу йил экилган беданинг ҳар гектаридан 30 центнер, эски бедапояларнинг ҳар гектаридан эса 65 центнер пичан, уруғлик участкаларда гектаридан 1,5 центнер беда уруғи оламиз.

Дон хўжалигини кескин яхшилаймиз, экин майдонларини кенгайтириш ва ҳосилдорликни ошириш йўли билан дон етиштиришни 282 минг тоннага етказамиз ва давлатга 70 минг тонна дон, шу жумладан, 0,5 минг тонна шоли сотамиз.

8,0 минг тонна юқори сифатли тамаки барги етиштирамиз ва давлатга сотамиз, шунингдек, давлатга 1810 тонна пилла етказиб берамиз.

Колхозларда ва давлат хўжаликларида 17,8 минг тонна гўшт (сўйилган вазнда), 51,0 минг тонна сут, 20,0 миллион дона тухум етиштирамиз ва барча категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 34,0 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 47,0 минг тонна сут, 23,3 миллион дона тухум ва 3200 тонна жун сотамиз.

Колхоз ва совхозларда йил охиригача қорамоллар сонини 195,0 минг бошга, шу жумладан, сигирлар сонини 56,0 минг бошга, чўчқалар сонини 77,5 минг бошга, қўй ва эчкилар сонини 1 миллион 150 минг бошга ва паррандалар сонини 500 минг бошга етказамиз.

Чорва моллар ва паррандаларнинг маҳсулдорлигини оширамиз. Ҳар бир сигирдан ўрта ҳисобда 1000 килограмм сут, ҳар бир товуқдан 90 та тухум оламиз; гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг вазнини ўртача 220 килограммга, чўчқанинг вазнини 85 килограммга, қўйнинг вазнини 40 килограммга етказамиз.

Ҳар 100 сигир ва ғунажиндан камида 85 та бузоқ, ҳар 100 совлиқдан камида 105 та қўзи ва ҳар бир асосий урғочи чўчқадан 23 та чўчқа боласи олишга эришамиз.

Чорвачиликнинг ем-хашак базасини яхшилаб, 400 минг тонна дағал хашак тайёрлаймиз, 400 минг тонна ёки ҳар бир сигирга 7,1 тоннадан силос бостирамиз.

Колхозларда ва давлат хўжаликларида сабзавот етиштиришни 78,0 минг тоннага, картошкани 34,6 минг тоннага, полиз экинлари маҳсулотини 44,2 минг тоннага, мева ва узумни 82,8 минг тоннага етказамиз ҳамда барча категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 61,0 минг тонна сабзавот, 19,0 минг тонна картошка, 14,0 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 37,0 минг тонна мева ва узум сотамиз.

Боғдорчилик ва узумчиликнинг янада ривожланишини таъминлаймиз.

БУХОРО ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Ҳосилдорликни гектар бошига ўртача 20,3 центнерга етказиб, 310 минг тонна, шу жумладан 20 минг тонна ингичка толали пахта етиштирамиз ва давлатга сотамиз.

55 минг гектар майдонга квадрат-уялаб чигит экамиз ва ғўзани икки томонлама парвариш қиламиз. 5,2 минг гектар ерда ғўзани механизмлар билан чеканка қиламиз. 46 минг гектар ерни машина теримига ажратамиз. Дефолиацияни ўз вақтида сифатли ўтказиб, машиналар билан камида 45 минг тонна пахтани териб оламиз.

Ерларнинг шўрини қочиришга алоҳида эътибор берамиз, бу йил камида 2 минг гектар суғориладиган янги ерни ўзлаштириб, қишлоқ хўжалик оборотига киритамиз.

Бедапояларни 24,6 минг гектарга етказамиз ва бу йил экилган бедапояларда гектаридан 25 центнердан, эски бедапоялардан эса 65 центнердан пичан оламиз, уруғлик участкаларда гектаридан 2,1 центнердан беда уруғи оламиз.

Ҳосилдорликни ошириш асосида дон етиштиришни 10 минг тоннага етказиб, давлатга 1,5 минг тонна дон, шу жумладан 0,5 минг тонна шоли сотамиз.

Колхозларда ва давлат хўжаликларида гўшт етиштиришни (сўйилган вазнда) 12,3 минг тоннага, сут етиштиришни 25 минг тоннага, тухум етиштиришни 12 миллион донага етказамиз ва барча категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 21,4 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 25,0 минг тонна сут, 13,8 миллион дона тухум ва 5330 тонна жун сотамиз.

Йил охиригача колхоз ва совхозларда қорамоллар сонини 100 минг бошга, шу жумладан сигирларни 28 минг бошга, чўчқаларни 5,9 минг бошга, қўй ва эчкиларни 1 миллион 800 минг бошга ва паррандаларни 270 мингтага етказамиз.

Моллар ва парранда маҳсулдорлигини ошириб, ҳар сигирдан ўртача 1000 килограммдан сут, ҳар товуқдан 95 тадан тухум оламиз, гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг ўртача вазнини 230 килограммга, чўчқани 90 килограммга, қўйни 40 килограммга етказамиз.

Молларни урчитиб кўпайтиришни яхшилаш чораларини кўрамиз — ҳар юз бош сигирдан камида 85 бузоқ, ҳар юз совлиқдан 105 қўзи ва ҳар бир асосий урчоғи чўчқадан 25 та чўчқа боласи оламиз.

Чорвачиликнинг озуқа базасини анча мустаҳкамлаймиз, 350 минг тонна дағал хашак жамғарамиз, 270 минг тонна ёки ҳар сигирга 9 тоннадан силос бостирамиз.

Саҳродаги яйловларни сув билан таъминлаш ва ўзлаштиришни яхшилаймиз.

Колхозларда ва давлат хўжаликларида 25,0 минг тонна сабзавот, 1,1 минг тонна картошка, 27 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 14,5 минг тонна мева ва узум етиштирилади. Барча категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 12,1 минг тонна сабзавот, 0,5 минг тонна картошка, 6,4 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 13,9 минг тонна мева ва узум сотилади.

2 минг тонна пилла етиштирамиз ва уни давлатга сотамиз.

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Гектаридан ўртача 23,2 центнердан ҳосил олиб, давлатга 200 минг тонна, шу жумладан 17 минг тонна ингичка толали пахта сотамиз.

50 минг гектар ерга чигитни квадрат уялаб экамиз ва ғўзани икки томонлама парвариш қиламиз. 5 минг гектар ерда ғўзани механизмлар билан чеканка қиламиз, машина теримига 20 минг гектар ер ажратамиз. Дефолиацияни ўз вақтида ўтказиб, машиналар билан камида 30 минг тонна пахтани териб оламиз.

Бу йил камида 0,5 минг гектар суғориладиган янги ерни ўзлаштириб, қишлоқ хўжалик оборотига киритамиз.

Бедапояларни 16,8 минг гектарга етказамиз. Бу йил экилган беданинг гектаридан 30 центнердан, эски бедапояларда гектаридан 70 центнердан пичан оламиз, уруғлик участкаларда гектаридан 1,5 центнердан беда уруғи оламиз.

Экин майдонларини кенгайтириш ва ҳосилдорликни ошириш негизида дон етиштиришни 226,0 минг тоннага етказамиз ва давлатга 60 минг тонна дон сотамиз.

Колхозларда ва давлат хўжаликларида гўшт етиштиришни (сўйилган вазнда) 9,2 минг тоннага, сут етиштиришни 21 минг тоннага, тухум етиштиришни 7,5 миллион донага етказамиз ва барча категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 18,8 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 20,6 минг тонна сут, 16,5 миллион дона тухум ва 2930 тонна жун сотамиз.

Йил охиригача колхоз ва совхозларда қорамоллар сонини 130 минг бошга, шу жумладан сигирларни 35,4 минг бошга, чўчқаларни 21,5 минг бошга, қўй ва эчкиларни 1 миллион 55 минг бошга, паррандаларни 200 мингтага етказамиз.

Мол ва паррандалар маҳсулдорлигини оширамиз: ҳар сигирдан ўртача 700 килограммдан сут, ҳар товуқдан 70 тадан тухум оламиз. Гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг тирик вазнини ўртача 235 килограммга, чўчқани 90 килограммга, қўйни 42 килограммга етказамиз.

Молларни урчитиб кўпайтиришни яхшилаш чораларини кўрамиз: ҳар 100 бош сигирдан 85 бузоқ, ҳар 100 совлиқдан камида 107 қўзи ва ҳар бир урғочи чўчқадан 25 чўчқа боласи оламиз.

Чорвачиликнинг озуқа базасини анча мустаҳкамлаймиз, 250 минг тонна дағал хашак жамғарамиз, 170 минг тонна ёки ҳар бир сигирга 5 тоннадан силос бостирамиз.

Колхозларда ва давлат хўжаликларида 26,7 минг тонна сабзавот, 4,5 минг тонна картошка, 18,8 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 22 минг тонна мева ва узум етиштирамиз. Барча категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 13,5 минг тонна сабзавот, 1,5 минг тонна картошка, 2,9 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 15,4 минг тонна мева ва узум сотамиз.

950 тонна пилла етиштирамиз ва уни давлатга сотамиз.

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Ҳар гектар ерда ўртача 25,8 центнердан пахта етиштириб, давлатга 280 минг тонна, шу жумладан 50 минг тонна ингичка толали пахта сотамиз.

58,5 минг гектар майдонга чигитни квадрат-уялаб экамиз ва ғўзани икки томонлама парвариш қиламиз, 3 минг гектар ердаги ғўзани механизмлар билан чеканка қиламиз. Машина теримига 52,4 минг гектар ер ажратамиз, машиналар билан 67,8 минг тонна пахтани териб оламиз.

Бу йил 6,2 минг гектар ерни ўзлаштириб, 2,8 минг гектар суғориладиган янги ерни қишлоқ хўжалик оборотига киритамиз.

Бедапояларни 12,8 минг гектарга етказамиз ва бу йил экилган беданинг гектаридан 35 центнердан, эски бедапояларнинг гектаридан 80 центнердан пичан, уруғлик участкаларда гектаридан 2 центнердан беда уруғи оламиз.

Дон хўжалигини ва дон етиштириш агротехникасини кескин яхшилаймиз. Дон ҳосилини қисқа вақт ичида сира нобуд қилмай ўриб-йиғиб оламиз. 55,7 минг тонна дон етиштирамиз ва давлатга 16,2 минг тонна дон, шу жумладан 4,5 минг тонна шоли етказиб берамиз.

Колхозларда ва давлат хўжаликларида гўшт етиштиришни (сўйилган вазнда) 7,9 минг тоннага, сут етиштиришни 21,8 минг тоннага, тухум етиштиришни 7 миллион донага етказамиз ва барча категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 16 минг тонна гўшт (тирик вазнда), 20,5 минг тонна сут, 11 миллион дона тухум ва 1610 тонна жун сотамиз.

Колхоз ва совхозларда йил охиригача қорамоллар сонини 91 минг бошга, шу жумладан сигирларни 27,8 минг бошга, чўчқаларни 17 минг бошга, қўй ва эчкиларни 670 минг бошга, паррандаларни 220 минг бошга етказамиз.

Мол ва паррандалар маҳсулдорлигини оширамиз — ҳар бир сигирдан ўртача 1000 килограммдан сут, ҳар товуқдан 80 дона тухум оламиз, гўштга топшириладиган қорамолларнинг ўртача вазнини 230 килограммга, чўчқани 90 килограммга, қўйни 42 килограммга етказамиз, ҳар 100 бош сигир ва ғунажиндан камида 83 бузоқ, ҳар юз совлиқдан камида 100 қўзи ва ҳар бир асосий урғочи чўчқадан 22 чўчқа боласи олинишига эришамиз.

Чорвачиликнинг озуқа базасини анча яхшилаймиз, 250 минг тонна дағал хашак тайёрлаймиз, 230 минг тонна ёки ҳар сигирга 8,2 тоннадан силос бостирамиз.

Колхозларда ва давлат хўжаликларида сабзавот етиштиришни 14,1 минг тоннага, картошка етиштиришни 5,4 минг тоннага, полиз экинлари маҳсулоти етиштиришни 12,5 минг тоннага, мева ва узум етиштиришни 15,9 минг тоннага етказамиз. Барча категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 8,5 минг тонна сабзавот, 2,1 минг тонна картошка, 5,1 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 11,4 минг тонна мева ва узум сотамиз.

500 тонна пилла етиштирамиз ва уни давлатга сотамиз.

ХОРАЗМ ОБЛАСТИ БЎЙИЧА

Ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 29,2 центнердан ҳосил олиб, давлатга 295,0 минг тонна пахта сотамиз. 55,0 минг гектар ерга квадрат-уялаб чигит экамиз ва ғўзани икки томонлама парвариш қиламиз. 3,0 минг гектар ердаги ғўзани механизмлар билан чеканка қиламиз. 45,0 минг гектар ерни машина теримига ажратамиз ва камида 75,0 минг тонна пахтани машиналарда териб оламиз.

Ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш ва шўрни йўқотиш ишини давом эттирамиз, шўр ювишни юқори сифатли ўтказамиз, бу йил 3,0 минг гектар янги суғориладиган ерни ўзлаштириб, қишлоқ хўжалик оборотига киритамиз.

Бедапояларни 11,3 минг гектарга етказамиз ва бу йил экилган беданинг ҳар гектаридан 25,0 центнердан, эски бедапояларнинг гектаридан эса, 77 центнердан пичан ва уруғлик участкаларнинг гектаридан 2,0 центнердан беда уруғи оламиз.

Шоли ва бошқа донли экинлар етиштириш агротехникасини кескин равишда яхшилаймиз, 21,4 минг тонна дон етиштирамиз ва давлатга 9,5 минг тонна дон, шу жумладан, 9,0 минг тонна шоли сотамиз.

Колхозларда ва давлат хўжаликларида 4,8 минг тонна гўшт (сўйилган вазнда), 16,5 минг тонна сут, 3,5 миллион дона тухум етиштирамиз ва барча категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 8,6 минг тонна гўшт, (тирик вазнда), 17,0 минг тонна сут, 5,6 миллион дона тухум ва 510 тонна жун сотамиз.

Йил охиригача колхозлар ва давлат хўжаликларида қорамоллар сонини 105,0 минг бошга, шу жумладан, сигирлар сонини 28,1 минг бошга, чўчқалар сонини 10,4 минг бошга, қўй ва эчкилар сонини 165,7 минг бошга ва паррандалар сонини 80,0 минг бошга етказамиз.

Чорва моллар ва паррандаларнинг маҳсулдорлигини кескин равишда оширишга эришамиз. Ҳар бир сигирдан ўрта ҳисобда 700 килограммдан сут, ҳар бир товуқдан 75 донадан тухум оламиз; гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг вазнини ўртача 220 килограммга, чўчқанинг вазнини 80 килограммга, қўйнинг вазнини 40 килограммга етказамиз.

Ҳар 100 сигир ва ғунажиндан камида 75 та бузоқ, ҳар 100 совлиқдан камида 100 та қўзи ва ҳар бир асосий урғочи чўчқадан 20 та чўчқа боласи олишга эришамиз.

Чорвачиликнинг ем-хашак базасини анча яхшилаймиз. 209,0 минг тонна дағал хашак тайёрлаймиз; 310,0 минг тонна ёки ҳар бир сигирга 11 тоннадан силос бостирамиз.

Колхозларда ва давлат хўжаликларида сабзавот етиштиришни 11,8 минг тоннага, картошкани 3,1 минг тоннага, полиз экинлари маҳсулотини 26,5 минг тоннага, мева ва узумни 3,0 минг тоннага етказамиз. Барча категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 7,0 минг тонна сабзавот, 1,0 минг тонна картошка, 7,0 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 2,7 минг тонна мева ва узум сотамиз.

1135 тонна пилла етиштирамиз ва уни давлатга сотамиз.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР БЎЙИЧА

226,0 минг тонна пахта етиштириб, давлатга сотамиз, пахтанинг ўртача ҳосилдорлигини гектарига 19,0 центнерга етказамиз. 80,0 минг гектар ерга квадрат-уялаб чигит экамиз, 90,0 минг гектар майдондаги ғўзани икки томонлама парвариш қиламиз. 25,0 минг гектар ердаги ғўзани механизмлар билан чеканка қиламиз. 60,0 минг гектар ердаги ҳосилни машиналарда теришга ажратамиз. Дефолиацияни ўз вақтида ва юқори сифатли ўтказамиз. Камида 70,0 минг тонна пахтани машиналарда териб оламиз.

Бу йил 12,3 минг гектар ерни ўзлаштирамиз ва 4,8 минг гектар янги суғориладиган ерни қишлоқ хўжалик оборотига киритамиз.

Бедапояларни 18,2 минг гектарга етказамиз ва бу йил экилган беданинг ҳар гектаридан 20 центнер, эски бедапояларнинг гектаридан эса 70 центнердан пичан, уруғлик участкаларда гектаридан 2,0 центнердан беда уруғи оламиз.

Дон хўжалигини, айниқса шоликорликни кескин суратда яхшилаймиз. 50,5 минг тонна дон етиштирамиз ва давлатга 28,0 минг тонна дон, шу жумладан, 24,5 минг тонна шоли сотамиз.

Колхозларда ва давлат хўжаликларида 6,8 минг тонна гўшт (сўйилган вазнда). 25,6 минг тонна сут, 6,7 миллион дона тухум етиштирамиз ва барча категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 14,1 минг тонна гўшт (тирик вазнда). 23,0 минг тонна сут, 9,1 миллион дона тухум ва 1150 тонна жун сотамиз.

Йил охиригача колхоз ва совхозларда қорамоллар сонини 125,0 минг бошга, шу жумладан, сигирлар сонини 38,0 минг бошга, чўчқалар сонини 8,0 минг бошга, қўй ва эчкилар сонини 350,0 минг бошга ва паррандалар сонини 220,0 минг бошга етказамиз.

Чорва моллар ва паррандаларнинг маҳсулдорлигини кескин оширишга эришамиз. Ҳар бир сигирдан ўрта ҳисобда 800 килограмм сут, ҳар бир товуқдан 95 та тухум оламиз; қорамолларни яйловларда ва бўрдоқига боқишни яхшилаб, гўштга топшириладиган ҳар бир қорамолнинг вазнини ўртача 220 килограммга, чўчқанинг вазнини 80 килограммга, қўйнинг вазнини 40 килограммга етказамиз.

Чорвани урчитиб кўпайтиришни яхшилаш чораларини кўрамиз, ҳар 100 сигир ва ғунажиндан камида 80 та бузоқ, ҳар 100 совлиқдан камида 100 та қўзи ва ҳар бир асосий урғочи чўчқадан 30 та чўчқа боласи олишга эришамиз.

Чорвачиликнинг ем-хашак базасини анча яхшилаймиз. 275,0 минг тонна дағал хашак тайёрлаймиз, 250,0 минг тонна ёки ҳар бир сигирга 7 тоннадан силос бостирамиз.

Колхозларда ва давлат хўжаликларида сабзавот етиштиришни 13,2 минг тоннага, картошкани 10,7 минг тоннага, полиз экинлари маҳсулотини 28,9 минг тоннага, мева ва узумни 3,8 минг тоннага етказамиз ҳамда барча категориядаги хўжаликлар бўйича давлатга 9,0 минг тонна сабзавот, 3,0 минг тонна картошка, 10,0 минг тонна полиз экинлари маҳсулоти, 3,8 минг тонна мева ва узум сотамиз.

609 тонна пилла етиштирамиз ва уни давлатга сотамиз.

* * *

Биз, Қорақалпоғистон АССР ва Ўзбекистондаги барча областларнинг колхозчилари, совхозларнинг ишчилари, механизаторлари, қишлоқ хўжалиги ва сув хўжалиги мутахассислари жонажон Коммунистик партияни, унинг ленинчи Марказий Комитетини ва Совет ҳукуматини ишонтириб айтамизки, бутун куч-ғайратимизни сарфлаб меҳнат қиламиз ва партия XXII съезди ҳамда КПСС Марказий Комитетининг Пленумлари қўйган вазифаларни шараф билан бажарамиз, етти йилликнинг якунловчи йилида қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда янги катта муваффақиятларга эришамиз.

Социалистик мажбуриятлар республика пахтакорлари ва қишлоқ хўжалик ходимларининг Қурултойида 1965 йил 3 мартда муҳокама этилиб, қабул қилинди.

КОСМОНАВТЛАР ШАРАФИГА

(Боши биринчи бетда).

Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг раҳбарлари Л. И. Брежнев, Г. И. Воронов, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский, М. А. Суслов, П. Е. Шелест, В. В. Гришин, П. Н. Демичев, Л. Н. Ефремов, К. Т. Мазуров, В. П. Мжаванадзе, Ш. Р. Рашидов, Л. Ф. Ильичев, Б. Н. Пономарев, А. П. Рудаков, В. Н. Титов, шунингдек СССР министрлари, СССР давлат комитетларининг раислари, Совет Иттифоқи маршаллари ва қўшин турларининг маршаллари, фан ва маданият арбоблари, совет жамоатчилигининг намояндалари, совет армиясининг генераллари, адмираллари ва офицерлари Павел Беляевни ва Алексей Леоновни қутлайдилар.

Космонавтлар янги авлодининг жуда кўп намояндалари, П. И. Беляев ва А. А. Леоновнинг қариндош-уруғлари ва ёр-дўстлари ҳам шу ерда.

Қабул маросимида СССРдаги дипломатик ваколатхоналарнинг бошлиқлари, совет ва чет эл журналистлари ҳозир бўлишди.

Залдагилар орасида — Москва ва бутун Русь патриархи Алексей, руҳонийларнинг бошқа намояндалари ҳам бор.

Георгий залида тўплангaнлар янги жасорат кўрсатган қаҳрамон космонавтларни олқишлайдилар. Меҳмонлар коинотни ўзлаштиришда ватанимизнинг биринчи бўлишини абадий барқарор қилган совет олимларини қизғин қутлайдилар, уларнинг қўлларини қисиб табриклайдилар. Мўъжиза кемаларни яратган конструкторлар, инженерлар, техниклар, ишчилар шарафига қарсаклар чалинади. Совет Иттифоқининг давлат гимни тантанали янграйди.

... Социализм мамлакати халқининг ижодий кучларини бу парвоз худди ойнадагидек акс эттирди. Шоду хуррамликнинг ниҳояси йўқ! Шунинг учун ҳам бу кемага «хуррамлик» деб ном қўйсак бўлмасмикан! — деган аския сўзлари оғиздан-оғизга ўтиб такрорланмоқда.

СССР Олий Советн Президиумининг фармонлари ўқиб эшиттирилади.

«Восход-2» кемасининг командири П. И. Беляевга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилиб, Ленин ордени ва «Олтин Юлдуз» медали ҳамда «СССР космонавт учувчиси» медали топширилади. Буни ҳамма қарсаклар чалиб табриклайди. СССР Олий Советн Президиуми Раисининг ўринбосари М. Холов Ленин орденини, «Олтин Юлдуз» медалини ва «СССР космонавт учувчиси» медалини командир кителига тақиб қўяди.

Жаҳонда биринчи бўлиб кемадан космик фазога чиққан А. А. Леоновга Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилиб, Ленин ордени ва «Олтин Юлдуз» медали топширилади, шунингдек «СССР космонавт учувчиси» унвони берилади. М. Холов мукофотларни А. А. Леоновга топширади. Яна олқишлар бошланиб кетади.

... Қаҳрамонларимиз космик «ўта юкланишлар»га кўникиб қолганлари учунгина бу гулдурос қарсаклар тўлқинига бардош бера олдилар.

Ватанимиз пойтахти Москвада ҳар иккала қаҳрамоннинг бронзадан ясалган бюстлари ўрнатилади.

Партия-ҳукумат, халқнинг бу юксак иззат-икроми учун космонавтлар чин кўнгилдан, бажонидил ташаккур айтадилар.

— Космик фазога чиқаётган вақтимда ҳаяжонланмаган эдим, дейди А. А. Леонов, аммо ҳозир пича ҳаяжонланиб турибман. Ҳукуматнинг юксак мукофоти совет халқимизнинг кўп миллионли армиясига, ажойиб космик кемамизни ясаган ва бизнинг парвозимизни тайёрлаган меҳнаткашларга, инженерлар, олимлар, конструкторлар, учувчиларга — шу ишда қатнашганларнинг ҳаммасига берилган мукофот эканлигини жуда яхши тушуниб турибман.

Ҳукумат, Марказий Комитет бизнинг хизматларимизга шу қадар юксак баҳо берганликлари билан бениҳоя фахрланамиз ва қувонамиз. Катта раҳмат!

Қаҳрамонларни дўстлар яна қучоқлаб олишади..

Қабул маросимида СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин нутқ сўзлади.

Ўртоқ А. Н. КОСИГИН нутқи

Азиз ўртоқлар ва дўстлар!

Хонимлар ва жаноблар!

Бугун биз бу ерга янги қаҳрамонларни — совет космонавт учувчилари Павел Иванович Беляев билан Алексей Архипович Леоновни муборакбод қилмоқ учун тўпландик. Бутун мамлакатимиз, жаҳоннинг ҳамма мамлакатларидаги неча юз миллион кишилар уларнинг космосдаги парвозини ҳаяжон билан кузатиб турдилар, уларга чин кўнгилдан муваффақият тиладилар. Биз бутун совет халқи қатори, барча яхши ниятли кишилар қатори космос қаҳрамонлари кўрсатган шижоаткорлигига қойил қолганлигимизни ва бу шижоаткорлик билан фахрланаётганлигимизни билдирамиз, космос қаҳрамонларини ва уларнинг ёру дўстларини мана шу парвоз порлоқ тарзда тугалланганлиги билан табриклаймиз.

Биз ажойиб олимларимизни, инженерларимизни, техникларимизни, ишчиларимизни — «Восход-2» космик кемасини яратган ва планеталар орасидаги фазога учирган ҳамда шу кеманинг Ерга омон-эсон қайтиб тушишини таъминлаган кишиларнинг ҳаммасини янги муваффақият билан табриклаймиз ва астойдил қутлаймиз.

Ана шу ғоят катта илмий тадқиқотнинг муваффақиятли тугалланиши инсон ақл-идрокининг буюк ғалабаси, ҳозирги илмий-техника тараққиётига асосланган илмий-техник башоратнинг ғалабасидир.

Юрий Алексеевич Гагариннинг парвози космик даврга — инсоннинг космосни ўзлаштириш даврига асос солиб берганига атиги тўрт йил бўлди. Ҳозирги кунда эса биз космик фазони тадқиқ қилишда, жаҳон фанини ривожлантиришда тамомила янги, бениҳоя муҳим қадам қўйилди — космонавт биринчи марта йўлдош кема ичидан ташқарига чиқиб, инсоннинг бевосита космик муҳитда сайр қилиши мумкинлигини амалда исботлади дея оламиз. Бу нарса илм-фан олдида янги истиқболлар очиб бермоқда, космонавтиканинг энг мураккаб техникавий вазифаларни, яъни Ойга ва бошқа само жисмларига одамларни қўндириш вазифасини ҳал қилиш учун йўл солиб бермоқда.

Ерда тетапоя бўлиб қўйган дастлабки қадамлари ҳар бир айрим одамнинг ҳаётида қанчалик муҳим бўлса, одамнинг кема ичидан космосга биринчи марта чиққанлиги ҳам космонавтикани ривожлантириш учун ана шунчалик муҳимдир.

Мана шу янги ғалабани совет кишилари қўлга киритганликларини кўриб, инсониятнинг энг журъаткорона орзуларини ҳақиқатга айлантираётган мамлакатимиз билан, социалистик тузумимиз билан ҳақли суратда фахрланмоқдамиз.

Қариб юз йил муқаддам Карл Маркс Париж коммунарларини осмонни штурм қилаётган кишилар деб атаган эди. Россиядаги революцион кураш йилларида Владимир Ильич Ленин Маркснинг ана шу сўзларини эслаб: «Россия ишчилар синфи осмонни штурм қилиш»га қодир эканлигини бир марта исботлади ва яна бир неча марта исботлаяжак», деб ёзган эди. Мана, энди совет халқи «штурм қилиш» деган сўзнинг асл, том маъносида осмонни штурм қилишга қодир эканлигини ҳозир яққол исботлади.

18 март — Париж Коммунаси кунида космонавт ўртоқ Леонов ўзининг ажойиб командири ўртоқ Беляев раҳбарлигида космик кемадан космосга чиқди, бемалол парвоз қилиб юрди, ўзига берилган топшириқни бажариб, яна космик кема ичига қайтиб кирди.

Мана шу мисли кўрилмаган жасоратни улуғ Ватанимиз халқлари кўриб турдилар, бутун дунё халқлари космонавтларга қойил қолиб, уларни олқишладилар.

Космонавт учувчилар Беляев ва Леонов ўртоқларнинг кўрсатган жасорати инсон беҳад қобилиятлар ва чексиз имкониятлар эгаси эканлигидан далолат бериб турибди. Космонавтика илм-фаннинг энг олий даражадаги мураккаб ва муҳим соҳасидир. Космонавтика табиатнинг кўпгина тилсимотларини очиш учун у хоҳ атом оламида бўлсин, хоҳ Коинотнинг чексиз қўйнида бўлсин, — калит топишга ёрдам беради. Космонавтика табиатнинг янги қонуниятларини кашф этишга кўмаклашади, Ердаги амалий вазифаларни ҳал қилиш учун бевосита ва тўғридан-тўғри аҳамиятга эгадир. Аммо, инсон тафаккурининг бошқа кўпгина буюк кашфиётлари сингари, космонавтикадан ҳам вайронгарчилик ва уруш қуроли сифатида инсониятнинг манфаатларига зид бўлган мақсадлар учун фойдаланилиши мумкин.

Империалистлар яна қардош социалистик мамлакатларга қарши агрессия қилиш йўлини тутаётган ҳозирги пайтда биз буни эсдан чиқара олмаймиз.

Бизнинг мамлакатимиз империалистик агрессияга қарши курашаётган Вьетнамнинг қаҳрамон халқига ҳам, шунингдек бошқа дўстларимиз ва иттифоқчиларимизга ҳам ёрдам кўрсатмоқда, бизнинг мамлакатимиз ўз ёрдамини бундан кейин ҳам дариғ тутмайди.

Озод халққа қарши қаратилган ҳар қандай иғвогарлик, ҳар қандай интервенциянинг барбод бўлиши муқаррардир, шундай интервенциянинг ташкилотчилари эса шармандаи-шармисор бўладилар.

Бугун биз Павел Иванович Беляев билан Алексей Архипович Леоновни муборакбод қилар эканмиз, фақат космосни забт этган қаҳрамонларнигина эмас, айни маҳалда шавкатли Совет Армиясининг жасур офицерларини ҳам муборакбод қилмоқдамиз. Улар космосда мисли кўрилмаган жасорат кўрсатдилар. Улар партия ва ҳукуматимизнинг, халқимизнинг ҳар қандай бошқа топшириғини адо этишга худди мана шундай фидокорлик билан шай бўлиб турганликларини биз биламиз. Уларни табриклаш билан биз социализм ғалабаларини мустаҳкам ҳимоя қилиб турган шавкатли Қуролли Кучларимизнинг бутун шонли офицерлар корпусини табрикламоқдамиз.

Совет Армияси ўз қудрати жиҳатидан тенги бўлмаган энг замонавий қурол-яроғларга эгадир. Лекин бизнинг эзгу мақсадимиз — мана шу қурол-яроғлардан урушда фойдаланишни абадий соқит қилишдан иборат. Бизнинг ниятимиз шуки, олимларимиз яратган ўта қудратли ракеталар фақат тинч мақсадларда ишлатилсин, социал тараққиёт ишига, фанни янада ривожлантиришга ва инсониятнинг фаровонлигига хизмат қилсин.

Эндиликда совет космонавтларининг оиласи 11 кишидан иборат бўлиб қолди. Шулардан ҳар бири такрорланмас ва унутилмас жасорат кўрсатди. Коинотни тадқиқ қилувчи мардларнинг сони доимо кўпаяверишига аминмиз. Лекин космосни ўзлаштиришда қўлга киритадиган ҳар бир янги ғалабамиз биз учун ўзининг катта ва тантанали воқеа сифатидаги аҳамиятини сақлаб қолади. Совет космонавтлари — Ватанимизнинг ифтихори ва шон-шарафидир. Космосга дастлабки йўлларни солиб берган қаҳрамонларнинг номларини бутун инсоният ўн йиллар ва ҳатто юз йиллардан кейин ҳам меҳр-муҳаббат, ҳурмат ва миннатдорчилик билан тилга ола беради. Совет халқининг содиқ фарзандлари, ҳақиқий коммунистлар — коммунизм қурувчилар авлодининг шонли намояндалари бўлган Павел Иванович Беляев билан Алексей Архипович Леонов номлари ана шу қаҳрамонларнинг номлари орасида фахрли ўринда туради.

Уларнинг саломатлиги учун, космосдаги янги муваффақиятлар учун қадаҳ кўтаришни таклиф этишга рухсат бергайсиз. Илҳомкор меҳнати мамлакатимизнинг космосни ўзлаштиришда яна бир катта маррани эгаллашига имкон берган атоқли олимлар, талантли инженерлар ва техниклар, қўли гул ишчилар учун ҳам қадаҳ кўтаришни таклиф қиламан.

Ижодкор халқ бўлган совет халқимиз учун, барча ғалабаларимизни ташкил этаётган шонли Коммунистик партиямиз учун қадаҳ кўтарайлик.

* * *

Тўпланганлар А. Н. Косигин нутқини зўр эътибор бериб тингладилар. Коммунистик партия, ҳукуматимиз шарафига, фан ва техника ижодкорлари, қаҳрамон космонавтлар шарафига айтилган табрик хитоблари ва қарсаклар тантанали янграйди.

Кремлдаги бу «космик» қабул маросими бемалоллик вазиятида хурсандлик билан ўтди.

М. ГЕРАСИМОВ,
Л. МАРКЕЛОВА,
ТАСС мухбирлари.

РУМИНИЯ ИШЧИ ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ ЎРТОҚ НИКОЛАЕ ЧАУШЕСКУГА

Қадрли ўртоқ Чаушеску!

Румииия Ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари қилиб сайланганлигингиз муносабати билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Сизга қардошларча табриклар йўллайди.

Сизнинг румин халқи бахт-саодати йўлидаги, социалистик мамлакатларнинг дўстлиги ва ҳар томонлама ҳамкорлигини мустаҳкамлаш, жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракати сафларининг жипслиги йўлидаги, социализм ва коммунизм йўлидаги улуғ ишингизда сизга чин кўнгилдан муваффақиятлар тилаймиз.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети қатъий ишонч билдириб шуни айтадики, партияларимиз ўртасида қарор топган ҳамда марксизм-ленинизмнинг ва пролетар интернационализмининг бузилмас принципларига асосланган қардошларча дўстлик муносабатлари мамлакатларимиз халқлари манфаатлари йўлида, ўзимизнинг умумий идеалларимиз учун, бутун дунёда тинчлик учун халқларимиз олиб бораётган олижаноб кураш манфаатлари йўлида бундан буён ҳам мустаҳкамланаверади ва ривожланаверади.

Совет Иттифоқи ва Руминия Халқ Республикаси коммунистларининг ва барча меҳнаткашларининг қардошлиги ва абадий дўстлиги мустаҳкамлансин ва гуллаб яшнай берсин.

Л. БРЕЖНЕВ,

КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари.
1965 йил 23 март.

НИКОЛАЕ ЧАУШЕСКУ—

РУМИНИЯ ИШЧИ ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ БИРИНЧИ СЕКРЕТАРИ

Руминия Ишчи партияси Марказий Комитетининг кеча бўлиб ўтган пленумида Руминия Ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари қилиб сайланган Николае Чаушеску 1918 йилда туғилган. У 1932 йилдан буён революцион ишчилар ҳаракатида қатнашиб келмоқда. 1933 йилда Коммунистик ёшлар союзига аъзо бўлиб кирган, 1934 йилда эса шу союзнинг актив ходими бўлди. 1936 йилда Руминия Коммунистик партияси сафига қабул қилинган. Н. Чаушеску ўзининг сиёсий фаолияти учун бир неча марта қамалиб чиққан.

Мамлакат фашистлар асоратидан озод қилингач, Н. Чаушеску Меҳнаткаш ёшлар союзи Марказий Комитетининг секретари бўлган. Руминия Коммунистик партиясининг 1945 йил октябрь ойида бўлиб ўтган миллий конференциясида, у, Руминия Компартияси Марказий Комитети аъзолигига кандидат қилиб, Руминия Ишчи партиясининг 1948 йилдаги биринчи съездида эса Руминия Ишчи партияси Марказий Комитетининг аъзоси қилиб сайланган. Партия ва давлат аппаратларида турли масъул топшириқларни бажариб келмоқда. У — 1954 йилдан бошлаб Руминия Ишчи партияси Марказий Комитетининг секретари, 1955 йилдан бошлаб эса Руминия Ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзосидир. Руминия Халқ Республикасининг орденлари ва медаллари билан мукофотланган.

(ТАСС).

СОВЕТ ПАРТИЯ-ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ РУМИНИЯ ИШЧИ ПАРТИЯСИНИНГ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА БЎЛДИ

БУХАРЕСТ, 24 март. (ТАСС). Ўртоқ Г. Георгиу-Дежни дафн қилиш маросимида қатнашмоқ учун КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, СССР Олий Советн Президиумининг Раиси А. И. Микоян бошчилигида Бухарестга келган совет партия-ҳукумат делегацияси кеча кечқурун Руминия Ишчи партиясининг Марказий Комитетида бўлди. Делегацияни Руминия Ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Н. Чаушеску, Руминия Ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Руминия Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси И. Г. Маурэр, Руминия Ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Руминия Халқ Республикаси Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Г. Апостол, Руминия Ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси Э. Боднэраш қабул қилишди. Руминия Халқ Республикасининг, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби ўртоқ Г. Георгиу-Деж вафот этганлиги муносабати билан делегация КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Совети ва бутун совет халқи номидан самимий ва чуқур таъзия билдирди.

ЎРТОҚ Г. ГЕОРГИУ-ДЕЖ ТОБУТИ ОЛДИДА

БУХАРЕСТ, 24 март. (ТАСС). КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси А. И. Микоян бошчилигидаги совет партия-ҳукумат делегацияси кеча кечқурун ўртоқ Г. Георгиу-Деж жасади солинган тобут қўйилган Республика саройида бўлди. Бу ерда делегацияни Руминия Ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси А. Дрэгич, Руминия Ишчи партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолигига кандидатлар Л. Сэлэжан ва Д. Колиу кутиб олишди.

Делегация янги очилган гуллардан тайёрланган гулчамбар қўйди. Гулчамбар лентасига рус ва румин тилларида қуйидаги сўзлар ёзилган эди: «Руминия Халқ Республикасининг, халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг атоқли арбоби, Совет Иттифоқининг қалин дўсти ўртоқ Г. Георгиу-Дежга КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советидан».

А. И. Микоян ва делегация аъзолари марҳумнинг оиласига таъзия билдиришди. Сўнгра улар ўртоқ Георгиу-Деж жасади солинган тобут олдида фахрий қоровулда туришди.

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 95 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ЛЕНИН ИШИ ЯШАМОҚДА ВА ҒАЛАБА ҚИЛМОҚДА

Буюк доҳимиз ва устозимиз В. И. Ленин туғилган кун — 22 апрель социализм тўла ва узил-кесил ғалаба қозонган, коммунизм қурилиши кенг авж олдириб юборилган мамлакатимизда ҳар йили катта байрамга айланади. Ватанимиз меҳнаткашлари билан бир қаторда бу муқаддас тарихий санани бутун дунёдаги прогрессив инсоният ҳам тантана билан нишонлайди.

Коммунистик партиянинг буюк асосчиси ва доно доҳийси бўлган Лениннинг номи партиямизнинг бутун тарихи билан, дунёда биринчи социалистик давлат — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг вужудга келиши ва ривожланиши тарихи билан чамбарчас боғлиқдир. Владимир Ильичнинг бутун онгли ҳаёти — бу меҳнаткашлар бахт-саодати учун, халқларни капитализм қуллиги кишанларидан, зўрлик ва эксплуатация жабридан, империалистик урушлар даҳшатидан озод қилиш учун курашда тарихда кўрсатилган энг буюк қаҳрамонликдир.

Инсониятнинг илғор кишилари эксплуатациясиз, меҳнаткаш киши озод ва тенг ҳуқуқли бўлган жамият тўғрисида кўп асрлардан бери орзу қилиб келдилар. Кишилик тарихида биринчи марта ана шу эзгу ният бизнинг мамлакатимизда воқеликка айланди. Владимир Ильич тузган ва чиниқтирган жанговар марксистик партия раҳбарлигида халқимиз янги даврни — капитализмнинг емирилиши ва социализмнинг тантанаси даврини бошлаб берган Улуғ Октябрь социалистик революциясини амалга оширди.

В. И. Ленин партия ва халқимизни иқтисодий жиҳатдан қолоқ бўлган Россияни илғор социалистик мамлакатга айлантиришнинг илмий жиҳатдан асосланган программаси билан қуроллантирди. Бу программа мамлакатни индустрлаштириш ва электрлаштириш, қишлоқ хўжалигини социалистик асосларда кооперативлаштириш, маданий революцияни амалга ошириш, мамлакатдаги барча миллатлар экономикаси ва маданиятини ривожлантириш вазифаларини ўз ичига олган эди.

Коммунистик партия Ленин таълимотига амал қилиб, совет халқини социализм қуришнинг илгари ҳеч ким босиб ўтмаган йўлларидан комил ишонч билан бошлаб борди. Халқимиз тарихан қисқа вақт ичида қолоқ бир мамлакатни қудратли индустрлашган ва колхозлашган мамлакатга айлантирди. Саноат ишлаб чиқариши даражаси жиҳатидан ҳозир мамлакатимиз жаҳонда иккинчи ўринни ишғол қилиб турибди. Бизда катта маданий революция амалга оширилди. Халқ ичидан чиққан ва халққа содиқ бўлган кўп миллионли совет интеллигенцияси вужудга келди. Ўтмишда ҳуқуқсиз ва эзилиб келган халқлар катта оиланинг тенг ҳуқуқли аъзолари бўлиб қолдилар, уларни бузилмас дўстлик абадий бирлаштирган.

Совет социалистик республикаларининг қардошлик оиласида тенгларнинг тенги бўлган совет Ўзбекистони ҳам Улуғ Октябрь кунларида бошланган тараққиёт йўлидан шахдам олға бормоқда. Доно ленинча миллий сиёсат туфайли Ўзбекистоннинг қиёфаси тубдан ўзгариб кетди. Чор Россиясининг саноат жиҳатидан ниҳоятда қолоқ мустамлака ўлкаси ҳисобланган Ўзбекистон ҳозир оғир индустрияси ҳар тарафлама ривожланган қудратли ўлкага айланди. Эндиликда Ўзбекистонда саноатнинг 100 дан ортиқ тармоғи, мингдан ортиқ йирик корхона мавжуддир. Сўнгги йилларда қурилиб ишга туширилган саноат корхоналари орасида Олтинтопган мис комбинати, Оҳангарон цемент заводи, Фарғона нефтни қайта ишлаш, Навоий азот ўғитлари заводлари, Оҳангарон ГРЭСи, жадал суръатларда қурилаётган Тошкент ва Навоий ГРЭСларини ва бошқа объектларни мисолга келтириш мумкин.

Партия ва совет ҳукуматининг катта ғамхўрликлари туфайли Ўзбекистон мамлакатнинг энг йирик табиий газ базасига айланиб бормоқда.

Қишлоқ хўжалигимиз меҳнаткашлари ҳам катта ютуқларга эришдилар. Ўзбекистон мамлакатнинг асосий пахта базаси сифатида коммунистик мўл-кўлчилик дастурхонига улкан ҳисса қўшмоқда.

КПСС раҳбарлигида республикада колхоз ва совхозлар моддий техника базасини мустаҳкамлаш юзасидан катта тадбирлар амалга оширилди, планлаштиришнинг янги қоидалари жорий қилинди. Колхозчиларнинг моддий манфаатдорлиги хусусида ленинча принцип тикланди, колхоз ва совхозлар қишлоқ хўжалиги мутахассислари ва раҳбар кадрлар билан мустаҳкамланди. Мирзачўл, Марказий Фарғона ва бошқа жойларда янги ерлар ўзлаштириш ва суғориш ишларини яхшилаш соҳасида катта ишлар қилинди. Ана шу тадбирлар туфайли республика колхоз ва совхозлари 1964 йилда катта меҳнат ғалабасини қўлга киритдилар. Давлатга пахта сотиш юзасидан белгиланган плангина эмас, ҳатто зиммага олинган социалистик мажбурият ҳам ошириб бажарилди.

Дон хўжалигини ривожлантиришдаги муваффақиятларимиз ҳам қувончлидир. Ҳосилдорликни ошириш ва экин майдонларини кенгайтириш ҳисобига ялпи дон маҳсулоти 1964 йилда 1963 йилга нисбатан қарийб 40 процент кўпайди. Картошка, сабзавот, ҳўл мева, узум ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ҳам ўтган йилгидан анча кўп етиштирилди.

Қишлоқ хўжалигидаги бу юксалиш республика партия ташкилотларининг катта ташкилотчилик ишлари ва колхозчилар ҳамда совхоз ишчиларининг фидокорона меҳнатлари самарасидир.

Социалистик эконмиканинг умумий юксалиши асосида республика ўзбек халқининг шаклан миллий, мазмунан социалистик маданияти ҳам мисли кўрилмаган даражада барқ уриб яшнади.

Шахсан В. И. Лениннинг кўрсатмаси билан Тошкентда 1920 йилда ўлкамизда олий таълимга бош бўлган Ўрта Осиёда биринчи университет очилган эди. Ҳозир Ўзбекистон ССРда 30 та олий ўқув юрти мавжуд. Улар 115 мутахассислик бўйича кадрлар тайёрлаяпти. Ўзбекистонда ҳар ўн минг аҳолига 130 дан ортиқ олий маълумотли тўғри келади. Бу миқдор Франция ва Англиядагига нисбатан 3 марта, Туркиядагига нисбатан 11 марта, Эрондагига нисбатан 13 марта кўпдир. Республикамиздаги врачлар сони ҳам ҳар ўн минг аҳолига ҳисоблаганда Ғарбий Европадаги ривожланган мамлакатлардан ортиқдир. Ўзбекистонда Аргентина, Бельгия, Мексика, Австрия, Боливия, Колумбия ва Чили мамлакатларининг ҳаммасида чиқадиган газеталардан ҳам кўп газета нашр этилади. Илмий муассасалар, олий ўқув юртлари ва бошқа ташкилотларда 15 мингдан ортиқ илмий ходим, шу жумладан 300 фан доктори ва 3330 фан кандидати ишлаб турибди.

Республикада уй-жой қурилиши айниқса, кенг қулоч ёйган. Сўнгги ўн йилликда 10 миллион квадрат метр уй-жой майдони қурилиб фойдаланишга топширилди. Бу совет ҳокимиятининг бундан аввалги ҳамма йилларида Ўзбекистонда қурилган уй-жой ҳажмидан икки мартадан зиёд кўпдир. Тошкентда барпо қилинган Чилонзор массивининг ўзида ҳозир 100 мингдан ортиқ киши истиқомат қилмоқда.

Магазинлар, умумий овқатланиш корхоналари, маиший хизмат кўрсатиш объектлари борган сари кўпроқ қурилмоқда; касалхоналар, туғруқхоналар, санаторийлар, дам олиш уйлари ва болалар муассасалари тармоқлари кенгаётир. Уй-рўзғор ишларини енгиллаштирадиган электр ва газ шаҳар ва қишлоқ аҳолиси ҳаётига кенг кириб боряпти...

Коммунистик партиямиз В. И. Ленин васиятларига амал қилиб, халқ фаровонлиги тўғрисида ана шундай катта ғамхўрликлар қилмоқда. Мамлакатимиздаги ҳамма нарса — гигант электростанциялардан тортиб уй-рўзғор буюмларигача совет кишилари учун, уларнинг бахтли ва қувончли турмуш кечиришлари учун яратилаётир.

Дунёда биринчи социалистик давлатнинг ижодкори бўлган Ленин доимо бу давлатнинг мустаҳкамланиш тўғрисида қайғурган. Улуғ доҳий Совет давлатининг куч ва қудратини меҳнаткашлар оммасининг ижодий ташаббускорлиги ва революцион ғайратида, ишчи ва деҳқонларнинг бузилмас иттифоқи ҳамда мамлакатимиз халқларининг бу чинакам дўстлигига таянган совет тузумининг изчил демократизмида деб билган эди. Ленин васиятларига содиқ бўлган Коммунистик партия ишчилар синфи ва деҳқонлар иттифоқини, халқлар дўстлигини тараққиётимиз талаблари асосида мустаҳкамлаб келмоқда, социалистик демократияни мустаҳкамламоқда, омманинг ижодий ташаббускорлиги ва активлигини янада юксалтириш ҳамда меҳнаткашларни давлатни бошқаришга борган сари кенгроқ жалб этиш учун зарур шарт-шароитларни яратиб бермоқда.

Партия XXII съездида қабул қилинган КПСС Программасида ҳам коммунизм қурилиши даврида Совет давлатини ривожлантиришнинг бош йўналиши сифатида социалистик демократияни ривожлантириш ва такомиллаштириш вазифаси қўйилган. Партия ана шу вазифани бажара бориб, Советлар фаолиятига салбий таъсир кўрсатган номақбул ҳолларни бартараф этмоқда. КПСС Марказий Комитетининг ноябрь Пленуми саноат ва қишлоқ партия ташкилотлари ҳамда Совет органларини бирлаштириш тўғрисида қарор қабул қилди. Эндиликда меҳнаткашлар депутатлари Советлари яна ягона ва кенг ҳуқуқларга эга бўлган ҳокимиятга айланди.

Коммунизм қурилиши — бу жонли, ижодий ишдир. Уни меҳнаткашларнинг актив иштирокисиз тасаввур қилиб бўлмайди. Кенг халқ оммаси давлатни бошқаришга, хўжалик ва маданий қурилишга раҳбарлик қилишга, халқ контроли ишига қанчалар актив жалб этилса, бизнинг муваффақиятларимиз шунчалар кўп ва салмоқли бўлади. Маҳаллий Советларга яқинда бўлиб ўтган сайловлар халқдан куч-қувват олиб турадиган партиямиз сиёсатининг чуқур ҳаётийлигини намойиш қилди, партия билан халқнинг монолит бирлигини, совет ижтимоий ва давлат тузумининг чинакам халқчил характери ҳамда мустаҳкамлигини яна бир бор кўрсатди.

Бизнинг асримиз — ленинизм ғоялари тантанаси асридир. Бутун дунёда халқларнинг борган сари кенг кўламда авж олиб ва мустаҳкамланиб бораётган озодлик ҳаракати шундан далолат бериб турибди.

Мамлакатимиз меҳнаткашлари В. И. Ленин туғилган кунни катта байрам сифатида нишонлар эканлар, босиб ўтилган йўлга фахр билан назар ташлайдилар, ўз талантлари ва ижодий кучларини КПСС XXII съезди олға сурган буюк яратувчилик вазифаларини муваффақият билан бажаришга сафарбар этадилар. Коммунистик партия раҳнамо бўлган совет кишилари марксизм-ленинизмнинг буюк ҳаётбахш ғоялари нурафшон қилиб турган жозибали келажак томон ишонч ва дадил қадамлар билан бормоқдалар. Коммунизм сари бу зафарли юришимизда партия, ҳукумат ва халқимизнинг монолит бирлиги ғалабаларимизга ғалаба қўшаверади.

Р. Н. ЮСУПОВ.

ИЛҒОРЛАР ТАЖРИБАСИНИ ОММАЛАШТИРАЙЛИК

Юқори Чирчиқ районидаги «Политотдел» колхозига республикамизнинг кўп районларидан колхозчилар, совхоз ишчилари келиб туришади. Улар қишлоқ хўжалигини комплекс ривожлантиришда янгидан-янги ғалабаларни қўлга киритаётган бу машъал хўжаликнинг пешқадам деҳқонлари билан гаплашадилар. Пахта, каноп, маккажўхори ва бошқа қишлоқ хўжалиги экинларидан мўл ҳосил етиштиришдаги тажрибаларини ўрганиб қайтишади. Колхознинг ҳашаматли клубида кичик бир зал бор. Бу залга колхозчилар томонидан етиштирилган маҳсулотларнинг намуналари қўйилган. Бу ер кўпинча гавжум бўлади. Мана, Фарғона областидан кўпгина деҳқонлар меҳмон бўлиб келишган. Улар колхознинг далаларини айланишди, қишлоқ посёлкасини сайр қилишди, чорвачилик фермасида бўлишди. Сўнгра клубдаги стендлар қўйилган жойда бўлишди. Умуман, фарғоналикларга «Политотдел» колхози аъзоларининг ишлари жуда маъқул бўлди. Улар ҳам хўжаликни ана шундай комплекс ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшажакларини айтдилар. Суратда (ўнгдан): колхоз раиси ўртоқ М. Г. Хван Поп районидаги Ленин номли қишлоқ хўжалик артелининг раиси А. Одилов ва шу колхоздан келган деҳқонларга хўжаликда етиштирилаётган маҳсулотлар ҳақида сўзлаб бермоқда.

Сиз чапдаги суратда илғор колхозчи ўртоқ Ким Владимирнинг сим катак тўқиётганлигини кўриб турибсиз. У кунига 20 метрдан сим катак тайёрлаб топшириқни доим ошириб бажармоқда.

— Биз, — дейди у, — симкатакларни тўқишни тўла ўзлаштириб олдик. Энди паррандачилик фермаларига ва бошқа эҳтиёжлар учун бозордан сим катак сотиб олмасдан ўзимизда тайёрлаб чиқаряпмиз. Бу эса кўплаб сўм пулни тежаб қолишимизга сабаб бўляпти.

А. АБАЛЯН фотоси.

Буюк ғалабанинг йигирма йиллигига

МАУТХАУЗЕН ТУТҚУНИНИНГ ҲИКОЯСИ

Коммунист Николай Тимофеевич Молдаванов «Ташавтомаш» заводи транспорт цехига бошчилик қилади. У бош бўлган бригада коммунистик меҳнат коллективи номига сазовор бўлган. Молдавановнинг ҳаёт йўли уруш йўллари билан боғланиб кетган. Бир неча йил у фашист қамоқ лагерининг бутун азоб-уқубатини тортди. Бу йилларни унутиш ҳам, яна қайта хотирлаш ҳам ниҳоятда қийин. Бироқ у даҳшатларни унутиб ҳам бўлмайди, албатта!

Мана унинг ҳикояси...

* * *

1941 йил июлида оғир ярадор бўлиб, Слоним шаҳрида жойлашган ҳарбий асирлар лагерида кўзимни очдим. Кейин Шарқий Пруссиянинг бир чеккасидаги лагерга жўнатишди. Бўйнимга 8940 рақами ёзилган тахтача осишди — бу менинг номерим эди. Бу ердан Эльзас — Лотарингиядаги қаттиқ режим ўрнатилган бошқа бир даҳшатхонага олиб келишди. Биз 420 киши эдик. Бир йил ҳам ўтар-ўтмас 65 киши қолдик холос. Оғир меҳнат, ярим очлик, отиб ташлашлар...

Ўша вақтда Гитлер қўмондонлиги совет ҳарбий асирлари билан қандай «муомала» қилиш тўғрисида жуда кўп кўрсатмалар юбориб турарди. Совет кишиларини иложи борича тезроқ йўқотиш, ваҳшийларча қийноқларга солиш, уларни осиш ва отиш тўғрисида буйруқлар чиқарилди.

Бироқ ҳеч қандай қийноқ, ҳатто ўлим ҳам ғалабага бўлган ишончимизни сўндира олмасди. Мен Виленгем шаҳридаги лагерда ҳарбий асир Петр Андреевич Переходченко билан танишиб қолдим. Касби — ўқитувчи, лагердаги антифашистик яширин ташкилотга раҳбарлик қилар экан. Қамоқ лагеридаги совет кишилари ҳаётини сақлаб қолиш, уларнинг кўнглини кўтариб, биргаликда ҳаракат қилишлари учун курашиш — ташкилотнинг вазифалари шу эди.

Мени бу ердан ишчи командага юборишди. Швейцария билан чегарадош Валдсгуд шаҳрида тўғон ва туннель қурилишида ишлай бошладик. Қурилиш жойи чор атрофи тикан симлар билан ўраб қўйилганди. Қурилишда ҳам кичик яширин группа тузиш вазифасини Переходченко менга топширди.

Совет ҳарбий асирлари билан танишиб, тез орада бу ернинг ўзида ҳам махфий ташкилот иш кўраётганини билиб олдим.

Кунларнинг бирида 1943 йилнинг бошларида мени медикаментлар олиб келиш учун Виленгенга юборишди. Ўшанда мен «Ҳарбий асирларнинг биродарона ҳамдўстлиги» (БСВ) деган ташкилот тузилганидан хабардор бўлдим. Переходченко ташкилотимиз учун БСВ нинг чақириқ ва программасини бериб юборди. Ана шу ҳужжатлар билан танишгач, бизнинг лагерда ҳам комитет тузилди. Комитет сотқин власовчилар билан курашиш, антифашистик пропаганда ишларини олиб бориш, қурилишда саботаж ва диверсиялар ташкил қилиши лозим эди.

Бутун ҳарбий асирларнинг қуролли қўзғолонини кўтариш, бунинг учун уларни жанговар фронт жангчилари қилиб тайёрлаш комитетининг бош вазифаси қилиб қўйилди. Мен БСВ комитетига аъзо бўлиб кирдим. Фашистлар тез орада лагерда қаршилик кўрсатиш ташкил этилганини сезишди.

Тез орада Переходченкони ҳам биз турган лагерга ўтказишди. У немис тилини яхши билар эди. Бу ерда ҳам у ташкилот ишига раҳбарлик қилабошлади.

Яширин ташкилотимиз дадиллик ва эҳтиёткорлик билан иш кўра бошлади. 300 метр қимматбаҳо электр кабелини йўқотдик. Натижада немислар электр станциясини ўз вақтида ишга тушира олмади. Кейинроқ электр подстанциясини икки ҳафтагача ишламайдиган қилиб қўйдик.

Ташкилот аъзолари орамиздаги сотқинларга қарши актив курашишди. Асирлардан бири, мен ҳарбий сирни биламан ва уни айтиб беришга тайёрман, деган мазмунда хат ёзиб, уни лагер комендантига топширди. Комендант рус тилини билмасди. Таржима қилиб бериш учун хат Переходченкога берилади. Переходченко эса хатга қараб: «Бу ерда ёмон боқишаяпти, эсэсчиларнинг муомаласи ҳам менга ёқмайди» деб «таржима» қилиб берди. Сотқинни комендант қаттиқ жазолади. Сўнгра ташкилот аъзолари уни суд қилишиб, ўлим жазосига ҳукм қилишди. Бу ҳукмни сотқиннинг ўзи бажарди.

Махфий ташкилотимиз яқин атрофдаги бошқа қамоқ лагерлари билан ҳам алоқа ўрнатди. Биз ёғоч кавуш олиш учун складга борган вақтимизда учрашиб қолардик. Паролимиз «Шарқдан шамол» деган сўзлар эди. Кўпинча биз зарурат жойида гаплашиб олардик, асирлар учун варақалар тарқатардик.

1944 йилда ташкилот фош бўлиб қолди. Ташкилот аввал Мюнхенда, сўнгра бошқа жойларда барбод бўлди. Март ойида лагеримизда қамоққа олишлар бошланди. Петр Переходченко, Сергей Пинчук, Михаил Гурин ва мени қўлга олишди. Қийноқлар қанчалик оғир бўлмасин биз ташкилот олиб борган ишлар ҳақида оғиз очмасдик. Лекин фашистлар ёллаган сотқин Николай Шмонин комитет аъзоларининг фамилиясини гестапога айтиб берди.

Биз ётган турмага гестапо терговчилари келиб сўроқ қиларди. Чемоданларида олиб келган резина калтаклар ва бошқа қийноқ асбоблари билан бизнинг бошимизга, қўлларимизга, товонларимизга уриб калтаклашарди. Баъзилар бу қийноқларга чидай олмай ҳаёт билан видолашарди.

Июнь ойи охирида бизни Маутхаузен ўлим лагерига жўнатишди. Крепостга олиб келишар экан, немислардан бири менга қараб:

—Хой рус, қара, бу ер қандай гўзал! — деди. Атрофи ямяшил кўкатлар билан қопланган қадимий қалъа қуёш нурлари остида ҳақиқатан ҳам жуда гўзал кўринарди.

Лагерда бўлган дастлабки кунлароқ биз қандай дўзахга тушиб қолганимизни яхши тушундик. Баракка жойлашишдан аввалги биринчи тунни ёмғир остида ўтказдик. Бўйнимизда занжир. Эрталаб бизни ҳаммомга олиб боришди. Бошимиз ўртасида йўл қолдириб, сочимизни олишди. Бу крематорийга «йўлланма» ҳисобланарди. Эсэсчиларнинг ўзи ҳам Маутхаузендан қутилишнинг бирдан-бир йўли крематорий трубаси орқали ўтади, деб ишонтирар эдилар.

Икки кунлик карантиндан сўнг ҳаммамизни штраф командасига юборишди. Одатда эрта тонгдан то кеч тушгунча оғир харсанг тош ташишга мажбур эдик. Тошларни 186 тош зинадан кўтариб чиқардик. Зинапояларнинг бирортасида озгина вақт бўлса ҳам тўхтаб туриш ёки ўтириш қатъий ман этилганди. Шундай қилган кишини эсэсчилар дарҳол отиб ташлашарди.

Агар лагерда тутқунлар ўртасидаги чинакам интернационал бирдамлик ҳамда инсоний кўмаклашув бўлмаганда ҳеч қайсимиз тирик қолмасдик, албатта. Полякларнинг қаршилик кўрсатиш миллий группасига Владислав Гамулка, чехларнинг қаршилик кўрсатиш миллий группасига эса Антонин Новотний раҳбарлик қиларди. Биз қандайдир номаълум кишиларнинг ёрдамини доимо сезиб турардик.

Штраф отрядидаги кишиларнинг ҳар биттасига, (бизларни ўлимга маҳкум этилганлар деб аташарди), чех, поляк, француз ёки норвег бириктиб қўйилган эди. Улар баъзида Қизил Крест орқали олган посилкаларидаги озиқ-овқат маҳсулотларини биз билан баҳам кўришарди.

Маутхаузенда яширин ташкилот тузиш анча мушкул иш эди. Лекин жим турмадик. Беш кишилик группалар тузиб, нима қилиб бўлса ҳам турли хил йўллар билан қурол-яроғ топишга муваффақ бўлдик, қуролли қўзғолонга тайёргарлик кўрдик. Сентябрь ойининг охирида Петр Переходченко ҳам бу ерга келтирилди. У карантин блокига қамалган вақтда бир-икки оғиз гаплашиб олишга улгурдим, холос. Кейин уни бошқа кўрмадим...

Бир куни тош ташиётган вақтимизда крематорий котиби олдимизга келди. Унинг ўзи ҳам асирлардан, миллати чех эди. У одатдагидек крематорийда куйдириладиган кишиларнинг рўйхатини эълон қилди. Улар ичида мен ҳам бор эдим.

...Қўлимдаги харсангни секин ерга қўйдим. Томоғимга бир нарса тиқилгандек бўлди. Фақат:

— Биродарлар бизникиларга айтингки... — дея олдим холос. Кўзларим жиқ ёшга тўлди. Ҳаётим тугади, деб ўйладим. Ҳалиги котибнинг олдига яқин бордим. Қўлимга у бир парча фанер тутқизди. Унда қон билан: «Коля, хайр!» деган икки сўз ёзилган эди. Бу Переходченконинг алвидоси эди.

Кейинчалик маълум бўлишича, бу ерга Гиммлернинг ўзи «ташриф буюрган» бўлиб, унга асирларни қийнаб ўлдиришнинг янги усулларини намойиш қилиб кўрсатишаётган экан.

Ҳар куни юзлаб кишилар крематорийга тушарди. Баъзилар очлик ва касалликдан ўлиб кетишарди, кўпларни буйруққа озгина бўлса ҳам бўйсунмагани учун отиб ташлашарди. Ҳатто эсэсчи олдида бош кийимни дарҳол олмаслик ҳам бунга баҳона бўларди. Хуллас, ўлим жуда кўп кишиларни ўз қаърига тортиб кетди.

Ғалаба йилининг баҳори яқин эди. Ваҳшийларча ўлдирилган кишиларнинг жасадлари устидаги қор ва муз эрий бошлади. Фашистлар уларни куйдиришга улгурмаган эди. Ўлимга маҳкум қилинган менга ўхшаш юзлаб кишиларни ўра қазишга мажбур қилишди.

Шу вақтда гитлерчиларнинг яна бир оғир жиноятининг гувоҳи бўлдим. Заксенхаузен қамоқ лагеридан бу ерга тутқунларнинг катта бир группаси келтирилди. Вагонлардан юзлаб жасадларни пастга итқитишди. Улардан 400 га яқин кишининг жони узилмаган эди.

Совуқ кунда ана шу тирик қолганларни ҳовлида ёнма-ён турғизиб, устларидан брандспойтлардан совуқ сув қуябошлашди. Одамлар совуқ, очлик ва юрак ёрилишидан шу заҳотиёқ ҳалок бўлдилар. Бир томонда қандайдир бир киши тик турарди. Унинг ярим белигача бадани муз билан қопланганди. Эсэсчилар сув қуйишни давом эттирарди. Кейинчалик биз бу кишиқ машҳур ҳарбий қўмондон, генерал Дмитрий Карбишев эканлигини билдик. Гестапочилар унинг руҳини бука олмадилар. Д. Карбишевнинг номи, ўзини қийноқлар ичида дадил тутиши, оташин сўзлари минглаб кишиларни руҳлантирди, уларни ҳайратга солди.

Фронт лагерга яқинлашиб келарди. Совет яширин ташкилотининг раҳбари майор Пирогов қуролли қўзғолонга тайёрланиш ҳақида кўрсатма берди. Гитлерчилар эса лагернинг ҳамма асирларини йўқотишга тайёр эдилару, бироқ... Қўзғолон куни ҳам етиб келди. 1945 йилнинг 5 майида, ана шу тарихий кунда, Маутхаузенда минглаб рус, чех, поляк, норвег ва бошқа миллат вакиллари дадил исёнга кўтарилдилар. Қотилларнинг кўпларини адолатли жазоладик, баъзилар эса зўрға қочиб қутилди. Озодлик! Бизнинг кўчамизга ҳам байрам келди!

Маутхаузеннинг собиқ тутқунлари лагердаги даҳшатли кунларни унутганлари йўқ. Йўқ, буни асло унутиб бўлмайди. Лекин Ғарбий Германияда менга ўхшаш неча ўн минглаб кишиларга дўзох азобини кўрсатган, жуда кўп қийноқ усулларини усталик билан «кашф қилган» жаллодларнинг кўпчилиги бемалол яшаб юрибди. Уларни ҳимоя қилишяпти. Бонн ҳукумати эса уларга гўё жазолаш муддати ўтди, деб тўла амнистия бермоқчи бўлаётир. Бу — иккинчи жаҳон урушининг миллионлаб қурбонлари хотирасини атайин қаттиқ ҳақоратлаш, оёқ ости қилишдир.

* * *

Ҳозир Николай Тимофеевич Молдаванов Маутхаузенга, лагернинг собиқ тутқунлари учрашувига бориш учун тайёрланяпти. Бу учрашув бундан йигирма йил муқаддам минглаб кишилар ҳалок этилган жойда ўтказилади. Ҳамшаҳаримиз Молдаванов бу учрашувда совет кишиларининг тинч ижодий меҳнати ҳақида, фашизм даҳшатлари яна такрорланмаслиги учун, тинчлик учун курашда кўрсатаётган жонбозлик ҳақида ҳикоя қилиб беради.

С. НЕСТЕРОВИЧ.

БАҲОРГИ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА

Пойтахтимиз мактаб ўқувчиларини баҳорги каникул кунларида қувноқлик, шодлик, қизиқарли учрашувлар кутмоқда. Жумладан, ёш ўлкашунослар ва туристлар конференцияга тўпланиб, ўзларининг ёзги маршрутларини муҳокама қилиб оладилар. Қўшиқчи ва раққослар ўзлари эришган ютуқларни бадиий ҳаваскорларнинг шаҳар кўригида кўрсатадилар. Ўқувчиларнинг катта группаси Чорвоқ ГЭСи қурилишига боришади, шаҳардаги янги қурилишларга экскурсиялар уюштиришади.

Каникул ҳафтаси шунингдек, Тошкент пионерларининг Совет Иттифоқидаги бошқа шаҳарлар пионерлари билан дўстлик ҳафталигига айланади. Шаҳар комсомол комитети, халқ маорифи бўлими ва Островский номли пионерлар саройи томонидан уюштирилган бу ҳафталикда Волгоград, Ленинград, Минск, Боку, Киев каби шаҳарларнинг ёш гражданлари меҳмонга келишади. Тошкентлик тенгдошлари билан улар В. И. Ленин хотираси куни, Санъат куни ҳамда ҳар хил темада ўтказиладиган катта форумларда қатнашадилар. Ўзбекистонда Совет ҳокимиятини ўрнатишда иштирок этган ветеранлар ҳамда Улуғ Ватан уруши қатнашчилари билан учрашувлар бўлади.

М. СКРИПНИК.

САНЪАТ ЯНГИЛИКЛАРИ

ГАЛЕРЕЯНИНГ ЯНГИ АДРЕСИ

Москвадаги машҳур Третьяков галереясини кўрган ёки унда тўпланган ажойиб санъат асарлари тўғрисида эшитмаган киши бўлмаса керак. Ҳозир галереянинг қатор машҳур картиналари Иттифоқимизнинг турли шаҳарларида кўрсатилмоқда.

Яқинда галереянинг совет рассомчилик санъатининг энг яхши намоёндалари ишлаган 130 асари Тошкентда намойиш қилинади. Санъат мухлислари бу асарлар билан республика Маданият министрлигининг Марказий кўргазма залида танишиш имкониятига эга бўладилар.

Галереянинг кўчма виставкаси Сибирдан Қозоғистонга келтирилди. Бу ердан эса пойтахтимизга йўл олади. Тошкентда рассомчилик санъати билан қизиқувчилар кўп. Улар совет тасвирий санъатининг кўпгина машҳур асарларининг асл нусхаси билан танишиб, катта эстетик завқ оладилар.

АРКАДИЙ РАЙКИН ТОШКЕНТГА КЕЛАДИ

Ленинграддаги миниатюралар театрининг раҳбари, Иттифоқимизнинг машҳур комик санъаткори Аркадий Райкин Тошкентга келади. Ҳамшаҳарларимиз унинг юксак маҳорати билан кенг танишадилар. У бошқараётган театр коллективи бир неча программада томошалар кўрсатади.

Машҳур саҳна устаси А. Райкин ва унинг коллективи билан шу ойнинг охирларида Свердлов номли концерт залида учрашиш мумкин.

Яқинда химия фани бўйича юқори синф ўқувчиларининг область олимпиадаси ўтказилади. Олимпиадага областимизнинг ҳамма районларида катта тайёргарлик кўрилаяпти. Ўрта Чирчиқ райони мактабларида ҳам олимпиада олди машқлари ўтказилмоқда. Сиз бу суратда химия олимпиадасига қатнашиш учун тайёргарлик кўраётган шу районлик бир группа ўқувчиларни кўриб турибсиз. Химия ўқитувчиси ўртоқ Н. Розиқов машғулотга бошчилик қилмоқда.

В. САЛОВ фотоси.

„ГУЛИ СИЁҲ“ ТЕАТР САҲНАСИДА

Шу кунларда Муқимий номли ўзбек Давлат музикали драма ва комедия театрининг ижодий коллективи Ироқ ёзувчиси Соҳиб Жамолнинг «Гули сиёҳ» асарини саҳналаштириш устида қизғин иш олиб бормоқда.

«Гули сиёҳ» музикали драмаси афғон халқининг ҳаётидан олиб ёзилган бўлиб томошабинларни қизиқ ҳаётий воқеалар ва қўшни мамлакат халқларининг урф-одатлари билан таништиради. 2 пардада, 12 кўринишдан иборат бу саҳна асарида 30 дан ошиқ музикали номерлар бор. Асар инсценировкасини таржима қилган ва музикали драма вариантини яратган, постановкачи-режиссёр Ўзбекистон ССР халқ артисти, давлат мукофоти лауреати Раззоқ Ҳамроевдир. Рассом Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби Г. А. Визиль асар мазмунига мос декорациялар ишлаган. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист бастакор Д. Соатқулов асарга музика яратган.

Асосий ролларни Ўзбекистон ССР халқ артистлари Раззоқ Ҳамроев, Фароғат Раҳматова, Сойиб Хўжаев, Эътибор Жалилова, Машрабжон Юнусов, Турсунхон Жаъфарова, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артистлар Тамара Назарова, Суръат Пўлатов, Бахтиёр Ихтиёр, артистлардан А. Юсупов, Н. Исҳоқова, Г. Ёқубова ва бошқалар ижро этишади.

«Гули сиёҳ» музикали драмаси яқин кунларда пойтахт томошабинларига тақдим этилади.

Э. МАМАЖОНОВА.

КАСБГА МЕҲР

...Қишлоғимизнинг файзли кўчаларидан бораётиб, орқадан машина овозини эшитдик. Ўзимизни четроққа олдик. Машина ёнимизга келиб тўхтади. Кабинадан ёшгина қизча:

— Машинага чиқиб олинглар, ҳали йўл узоқ, чарчаб қоласизлар, — деди.

Ўйланиб турмай машина кабинасига ўтирдик. Шофер қиз юк машинасини яна елдириб кетди. Рулда ўтирган қизчанинг нозик қўллари, оёқлари билан қилаётган эпчил ҳаракатлар киши диққатини ўзига тортмай қўймасди. Суҳбат давомида ҳамроҳимизни шу қишлоқлик эканлигини билгач, сўрадик:

— Шоферлик қилаяпсизми?

— Йўғ-е, ҳали вақт эртароқ, ҳозирча «ҳаваскорман», — деди кулимсираб Раъно.

— Тажрибали шофердардан қолишмайсиз-ку!

— Унчалик эмас. Машқ қиляпман.

Раъно Алимуллаева Калинин районидаги Улуғбек номли мактабнинг 10-синфида аъло баҳолар билан ўқийди. Шу билан бирга 2-таксимоторний паркида ўртоқ Юрий Семёнович бошчилигида шоферлик ҳунарини ҳам ўрганмоқда.

Мактабда шоферлик курси очилган. Ҳозир бу касбни 10-синф ўқувчиларидан Миракбар Очилов, Обид Зоҳидов, Қурбон Холмуродов, Абдуллажон Сотволдиевлар ҳам ўрганишяпти.

Р. МУРОДОВА,
М. СОБИРОВА.

ЖАҲОН БЎЙЛАБ

МАМЛАКАТЛАР
ОДАМЛАР
ВОҚЕАЛАР

ГРЕК ХАЛҚИГА ҚУТЛОВЛАР

Грециянинг миллий байрами — мустақиллик куни муносабати билан СССР Олий Совети Президиумининг раиси А. И. Микоян Греция короли Константинга телеграмма юбориб, тинчликсевар грек халқини қутлади ҳамда унга муваффақиятлар ва равнақ тилади.

ТЕЛЕГРАММАЛАР АЙИРБОШЛАНДИ

СССР Олий Совети Президиумининг раиси А. И. Микоян Эрон шоҳи Муҳаммад Ризо Паҳлавийга телеграмма юбориб, уни ва эрон халқини янги йил билан табриклади ва СССР билан Эрон ўртасидаги муносабатлар дўстлик ва яхши қўшничилик руҳида доимо ривожлана беради, деб ишонч билдирди.

Эрон шоҳи жавоб телеграммасида габриклар йўллагани учун А. И. Микоянга ташаккур билдирди ва ўз томонидан совет халқига тараққиёт ва равнақ тилаб, иккала мамлакат ўртасидаги дўстона ва яхши қўшничилик муносабатларини тағин ҳам кўпроқ мустаҳкамлаш истагини билдирди. (ТАСС).

Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленуми

СОФИЯ, 23 март. (ТАСС). Болгария телеграф агентлиги хабар беради: бугун Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленуми бўлиб ўтди.

Пленумда Коммунистик ва ишчи партиялар вакилларининг Москвадаги маслаҳат учрашуви тўғрисида Болгария Компартияси Марказий Комитети сиёсий бюросининг аъзоси ва Марказий Комитет секретари Митко Григоровнинг доклади тингланди.

Болгария Компартияси Марказий Комитети бу тўғрида қарор қабул қилиб, Москва маслаҳат учрашуви қатнашчилари қабул қилган ҳужжатларни — ахборотни ва Вьетнамдаги воқеалар тўғрисидаги баёнотни ҳамда учрашувда қатнашган Болгария Коммунистик партияси делегациясининг фаолиятини маъқуллади.

Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленуми Москвадаги маслаҳат учрашувига келишмовчиликларни бартараф қилиш ҳамда жаҳон коммунистик ҳаракатининг бирлигини ва жанговарлик қобилиятини марксизм — ленинизм ва пролетар интернационализми, 1957 йилги Декларация ва 1960 йилги Баёнот принциплари асосида мустаҳкамлаш йўлида қилинаётган ҳаракатлар нуқтаи назаридан жуда фойдали иш бўлди, деб баҳо берди.

Вьетнам Демократик Республикасига яна вахшиёна ҳужум қилинди

ПАРИЖ, 23 март. (ТАСС). Франс Пресс агентлигининг мухбири Сайгондан хабар беради: Жанубий Вьетнам ҳарбий ҳаво кучларининг бомбардимончи самолётларидан 16 таси бугун Американинг реактив қирувчи самолётлари ҳимоясида Шимолий Вьетнамдаги бир қанча объектларни бомбардимон қилди.

* * *

ХАНОЙ, 23 март. (ТАСС). Вьетнам халқ армиясининг олий қўмондонлиги хабар беради: 22 мартда Америка авиацияси Вьетнам Демократик Республикасига ҳужумлар қилган вақтда душманнинг беш самолёти уриб туширилди. Шулардан иккитаси Винь-Линнинг жанубида ва учтаси Део-Нгангнинг шарқида уриб туширилди.

„ЖЕМИНАЙ“ СУВГА ҚЎНДИ

НЬЮ-ЙОРК, 24 март. (ТАСС). Ичига иккита космонавт тушган Америкадаги Кеннеди бурунидан ер йўлдоши орбитасига кеча чиқарилган «Жеминай-3» космик кемаси Атлантика океандаги Гранд-Теркс ороли (Багама ороллари) районида сувга қўнди. Космонавтлар Виржил Грисс ва Жон Янг тушган бу космик кема ер атрофини уч марта айланиб учиб, ўз орбитасининг параметрларини ўзгартириш мақсадида уч марта маневр қилди.

ЖОНСОННИНГ АЙТГАНЛАРИ

ВАШИНГТОН; 24 март (ТАСС). АҚШ президенти Жонсон «Жеминай-3» космик кемасида парвоз қилган американлик космонавтлар Виржил Гриссомни ва Жон Янгни кеча ерга эсон-омон қайтиб тушганликлари билан муборакбод қилди. Космонавтлар «Интрепид» авианосига келтирилганларидан кейин сал вақт ўтгач президент Оқ уйдан туриб улар билан телефон орқали гаплашиб, бутун Америка улар билан фахрланмоқда ва сизларнинг эсон-омон космосдан қайтиб тушганлигингиздан хурсанд, деди. Жонсон космонавтларни Оқ уйда меҳмон бўлишга таклиф қилиб, «сизларга бутун Американинг табригини топширмоқчимиз» деди.

Президент, «Американинг космосда кузатган мақсади фақат битта, у ҳам бўлса, — тинчликдир», деди.

М. СТЮАРТНИНГ МАТБУОТ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

ВАШИНГТОН, 24 март. (ТАСС). Кеча Англия ташқи ишлар министри Майкл Стюарт матбуот миллий клубида Америка ва чет эл журналистлари олдида гапириб, АҚШ давлат секретари Д. Раск билан суҳбатлашган вақтимда Қўшма Штатлар Жанубий Вьетнамда газлар қўлланаётганлигидан «инглиз халқи жиддий безовта бўлаётганлигини» айтдим деди. У, жанубий Вьетнамда газ ишлатишга қарор қилинганлиги тўғрисида АҚШ Англия ҳукуматига хабар қилмаганлигини уқтириб ўтди.

Умуман Вьетнам проблемасига келганда Англия министри Американинг жаҳоннинг бу районидаги сиёсатини деярлик тўла равишда қувватлаб гапирди. У, АҚШнинг Вьетнам Демократик Республикасига тўнкаётган айбларини такрорлаб, «Агрессорга ён бериш» халқаро проблемани ечишдаги «нотўғри жавоб» бўлади деди. «Шу сабабли, деди Стюарт, Жанубий Вьетнамни шимолдан бўлаётган агрессиядан ҳимоя қилиш соҳасида АҚШ ўз зиммасига олган мажбуриятларни бажаришга маҳкам бел боғлаган».

Шу билан бирга Стюарт, Англиядаги ва бошқа мамлакатлардаги кўп кишилар Вьетнамда бу уруш давом этаётганлигидан жиддий ҳаяжонланаётганликларини айтиб ўтди. 1954 йилги Женева кенгашининг ҳамраиси бўлган Англия, деди у, бу проблемани қонийқарли равишда бартараф қилиш воситаларини топишга зўр бериб уринмоқда.

Стюарт Англиянинг Шарқи-Жанубий Осиё районидаги ҳаракатларига тўхталиб, Малайзияга ҳарбий ёрдам кўрсатиш сиёсати давом эттирилади, деди.

Министр Қўшма Штатлар ҳукумати билан музокаралар олиб борган вақтда Германия проблемаси ҳам муҳокама қилганлигини айтиб ўтди.

Цейлондаги сайловларнинг дастлабки натижалари

КОЛОМБО, 23 март. (ТАСС). Цейлон парламентининг вакиллар палатасига ўтказилган сайловларнинг дастлабки натижалари бу ерда маълум бўлди. Парламентдаги 151 ўриндан 143 таси тақсимланганидан кейин Бирлашган миллий партия (оппозициячи ўнг партия) 63 ўрин олди, ҳозирги ҳукумат составига кирган партиялар, Шри Ланка Фридом — 37 ўрин ва Ланка Сама Самаж — 10 ўрин олди. Қолган 33 ўрин бошқа партиялар ва мустақиллар ўртасида тақсимланди.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

26 МАРТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 12.00 — **Каникул кунларида** (эшиттириш ва концерт), 12.35 — **Кўчада юрганда эҳтиёт бўлинг!**

Рус тилида: 12.50 — **Рассом Василий Суриков** (бадиий фильм), 18.00 — **Телевизион янгиликлар,** 18.20 — **Икки очкўз айиқча** (болалар учун), 18.30 — Ўзбекистон ССР халқ рассоми **О. Татевосян,** 18.55— **Улар яна учрашди,** (ҳужжатли фильм), 19.15 — **Бешинчи тугун** (бадиий фильм).

20.30 — **Эшиттиришлар программаси.**

Ўзбек тилида: 20.35—**Телевизион янгиликлар, 20.55—Ёшлик студияси меҳмонлари даврасида,** 21.20— **Ғани Аъзамов** («Санъат усталари» циклидан).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида. 19.15 — **Яхши одамлар** (телеочерк). 19.40—**Тошкент янгиликлари,** 19.50 — **Боғбонларга маслаҳат,** 20.05 — **Концерт.**

Рус тилида: 20.35— **Ўзбекистон халқ амалий санъати,** 21.00 — **Тошкент янгиликлари,** 21.10 — **Муз қалб афсонаси** (бадиий фильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 26/III да кундуз **Доктор Айболит,** кечқурун **Риголетто,** 27/III да кундуз **Этик кийган Мушук,** кечқурун **Франческа Да Римини, Соялар, Болеро.**

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 26/III да **Биринчи муҳаббат,** 27/III да **Сарвқомат дилбарим.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 26/III да кундуз **Малиновкада тўй,** 27/III да янги спектакль **Зуҳранинг мактублари.**

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА — 26/III кеч соат 8 да Ўзбекистон ССР ва Туркманистон ССР халқ артисти **Комилжон Отаниёзов** раҳбарлиги ва иштирокида **Хоразм ансамблининг концерти.** Билетлар сотилмоқда.

КИНО

Нильснинг ёввойи ғозлар билан ажойиб саёҳати (кундуз соат 3 да), **Палата** (кундуз соат 5, 7, 9, ва 10 яримда) — САНЪАТ САРОЙИ.

Тирикларга мактуб — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Суратдаги одам — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Бегона (1 ва 2-серияси) — «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун). «ИСКРА» (кеч соат 10 да), «МОСКВА» (кундуз 4, кеч 7 ва 10 да).

Мен — Куба (1 ва 2-серия) — «ИСКРА» (кундуз ва кечқурун).

Аёзбобо — «МОСКВА» (эрталаб соат 10, кундуз 12 ва 2 да), «СПУТНИК» (эрталаб соат 10 ва 11 да).

Горькийнинг болалиги — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10 да).

Тугамаган ўйин — «ЎЗБЕКИСТОН» (эрталаб соат 10 да).

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентского обкома, горкома КП Узбекистана, областного и городского Советов депутатов трудящихся.

Бизнинг адрес: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор — 29004, Редактор ўринбосари — 25885. Масъул секретарь—34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари—31936. Партия турмуши бўлими—26232. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими — 33786. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 28761. Ахборот ва спорт бўлими — 33786. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси, Тошкент шаҳри.

Р. 01778. Индекс 64969. Нашр. № 1726.